

Bruxelles, 20 decembrie 2017
(OR. en)

15922/17

RELEX 1133	COASI 203
CADREFIN 134	ASIE 64
FIN 860	COLAC 149
DEVGEN 298	ELARG 94
ACP 148	COWEB 148
COEST 360	CFSP/PESC 1168
MAMA 216	CODUN 57
MOG 90	ATO 58
COHOM 166	GROENLAND 1

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	15 decembrie 2017
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2017) 720 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Raport de evaluare intermediară privind instrumentele de finanțare externă

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2017) 720 final.

Anexă: COM(2017) 720 final

Bruxelles, 15.12.2017
COM(2017) 720 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Raport de evaluare intermediară privind instrumentele de finanțare externă

{SWD(2017) 463 final} - {SWD(2017) 600 final} - {SWD(2017) 601 final} -
{SWD(2017) 602 final} - {SWD(2017) 604 final} - {SWD(2017) 605 final} -
{SWD(2017) 606 final} - {SWD(2017) 607 final} - {SWD(2017) 608 final} -
{SWD(2017) 609 final}

Cuprins

Rezumat.....	2
1. Introducere	4
Scop.....	4
Domeniul de aplicare	4
2. Context	5
3. Defalcarea financiară.....	8
4. Realizarea obiectivelor	8
Relevanța obiectivelor.....	11
Eficacitatea	13
Eficiența	15
Coerența internă, coerența externă, complementaritatea și sinergiile dintre instrumentele de finanțare externă	16
Valoarea adăugată	18
Efectul de pârghie.....	19
Marja pentru simplificare	20
Contribuția la o acțiune externă coerentă a UE.....	20
Contribuția la prioritățile UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii	22
Impactul pe termen lung.....	22
5. Concluzii	23
Anexe	26
Listă de acronime	33

Rezumat

Prezentul raport constituie un răspuns la Regulamentul (UE) nr. 236/2014 din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe¹ („Regulamentul comun de punere în aplicare”), care impune elaborarea unui raport de evaluare intermediară a mai multor instrumente de finanțare externă ale UE („instrumentele”).

Prezentul raport evaluează dacă aceste instrumente sunt în continuare adecvate scopului, astfel încât să se asigure punerea în aplicare efectivă a asistenței UE. Acesta va constitui o sursă de informații pentru deciziile privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea tipurilor de acțiuni puse în aplicare în temeiul setului de instrumente.

Raportul analizează dacă obiectivele au fost atinse, concentrându-se pe rezultatele, eficiența și valoarea adăugată a instrumentelor, marja disponibilă pentru simplificare, coerența internă și externă, inclusiv complementaritatea și sinergiile, menținerea relevanței tuturor obiectivelor, contribuția instrumentelor la o acțiune externă coerentă a UE și, acolo unde este relevant, la prioritățile Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și efectul de pârghie obținut.

Raportul se bazează pe constatările unui set de 10 documente de evaluare elaborate de serviciile Comisiei (câte unul pentru fiecare instrument de finanțare externă), care sunt anexate la prezentul raport. La rândul lor, aceste documente de lucru ale serviciilor Comisiei se bazează pe 10 evaluări externe cu privire la instrumentele respective, care au fost efectuate în 2016-2017, și pe un raport global („raportul privind coerența”), care a desprins învățămintele și principalele mesaje din ansamblul acestor instrumente.

Documentele de evaluare ale serviciilor Comisiei arată că, în acest moment, instrumentele sunt în general adecvate scopului și că se înregistrează tendințe pozitive în ceea ce privește obiectivele acestora. În concluzie, nu este necesar să se modifice instrumentele prin modificări legislative sau prin acte delegate.

De la adoptarea acestor instrumente, cadrul de politici la nivel internațional și la nivelul UE s-a schimbat ca urmare a adoptării Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, a Strategiei globale pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene și a noului Consens european privind dezvoltarea. Cu toate acestea, natura cuprinzătoare a obiectivelor instrumentelor acoperă atât necesitățile țărilor partenere, cât și prioritățile globale și ale UE, fără lacune majore. Mai mult, în primii ani de punere în aplicare, instrumentele au permis, în parte, UE să răspundă noilor crize și necesităților în evoluție. Cu toate acestea, resursele și flexibilitatea financiară limitate, combinate cu o multiplicare a crizelor, au solicitat instrumentele până la limita capacităților acestora.

¹ A se vedea Regulamentul comun de punere în aplicare:
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/43f92a44-af94-11e3-86f9-01aa75ed71a1/language-ro>

Principalele constatări ale evaluării indică necesitatea de a se adapta modul în care instrumentele sunt puse în aplicare, îndeosebi printr-o programare mai strategică și cu un caracter mai global, asigurându-se coerența interacțiunilor la nivel operațional în noul context internațional.

Privind în perspectivă, noua generație de instrumente va trebui să țină seama de nivelul atât al flexibilității financiare, cât și al altor forme de flexibilitate necesare pentru ca acțiunea externă să răspundă la provocările cu care se confruntă UE în arena mondială.

1. Introducere

Scop

Prezentul raport răspunde cerințelor prevăzute la articolul 17 din Regulamentul comun de punere în aplicare, care impune elaborarea unui raport de evaluare intermediară a instrumentelor de finanțare externă ale UE („instrumentele”) până la sfârșitul anului 2017. Prezentul raport evaluează dacă aceste instrumente sunt în continuare adecvate scopului, în vederea asigurării punerii în aplicare efective a asistenței UE. Acesta va constitui o sursă de informații pentru deciziile privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea tipurilor de acțiuni puse în aplicare în temeiul instrumentelor.

Domeniul de aplicare

Regulamentul comun de punere în aplicare se aplică următoarelor instrumente:

- Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare²;
- Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului³;
- Instrumentul european de vecinătate⁴;
- Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace⁵;
- Instrumentul de asistență pentru preaderare⁶; și
- Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe⁷.

Alte instrumente care respectă cerințele stabilite în Regulamentul comun de punere în aplicare și care au fost, prin urmare, incluse în prezentul raport sunt următoarele:

- Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară⁸; și
- Decizia privind Groenlanda⁹.

Deoarece prezentul raport oferă o prezentare de ansamblu a instrumentelor, este inclus și cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare (FED). Cel de al 11-lea FED prevede o revizuire a

² Regulamentul (UE) nr. 233/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 44 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0233&from=ro>

³ Regulamentul (UE) nr. 235/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 85. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0235&from=RO>

⁴ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 27. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0232&from=EN>

⁵ Regulamentul (UE) nr. 230/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 1. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0230&from=EN>

⁶ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 11. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0231&from=RO>

⁷ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 77. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0234&from=EN>

⁸ Regulamentul (UE) nr. 237/2014 din 11 martie 2014, JO L 77 din 15 martie 2014, p. 109. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0237&from=EN>

⁹ Decizia 2014/137/UE a Consiliului din 14 martie 2014 privind relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte, JO L 76 din 15 martie 2014. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0137&from=HU>

performanței¹⁰ care trebuie efectuată până la sfârșitul anului 2018. Revizuirea performanței este similară cu evaluarea intermediară prevăzută de Regulamentul comun de punere în aplicare. Decizia privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări a fost inclusă în revizuirea performanței celui de al 11-lea FED. Prezentul raport de evaluare intermediară cuprinde așadar nouă instrumente precum și evaluarea Regulamentului comun de punere în aplicare.

În conformitate cu cerințele Regulamentului comun de punere în aplicare, prezentul raport acoperă perioada de la 1 ianuarie 2014 la 30 iunie 2017. Raportul analizează gradul de realizare a obiectivelor fiecăruia dintre instrumentele menționate mai sus, concentrându-se pe rezultatele, eficiența și valoarea adăugată a acestora, precum și marja disponibilă pentru simplificare, coerența internă și externă, inclusiv complementaritatea și sinergiile dintre instrumente, menținerea relevanței tuturor obiectivelor, contribuția instrumentelor la o acțiune externă coerentă a UE și, acolo unde este relevant, la prioritățile UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și efectul de pârgie obținut prin aceste fonduri.

În perioada 2016-2017, au avut loc o serie de evaluări externe privind toate instrumentele¹¹ în vederea elaborării prezentului raport. Documentele de evaluare întocmite de serviciile Comisiei legate de prezentul raport se bazează și ele, în mare măsură, pe aceste evaluări externe.

2. Context

UE este în continuare cel mai mare furnizor de asistență externă pe plan mondial. Prin această asistență, UE urmărește reducerea sărăciei, promovarea intereselor și valorilor fundamentale globale și ale UE (cum ar fi democrația, drepturile omului, pacea, stabilitatea, solidaritatea și prosperitatea)¹² și susține salvagardarea bunurilor publice globale.

Instrumentele constituie o parte importantă a rubricii IV „Europa globală”¹³ a Cadrului financiar multianual 2014-2020 (CFM)¹⁴. Valoarea inițială totală la rubrica IV a fost de

¹⁰ Articolul 18 din Regulamentul (UE) 2015/322 din 2 martie 2015 privind punerea în aplicare a celui de al 11-lea FED, JO L 58 din 3 martie 2015.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0322&from=EN>

¹¹ Rapoartele externe sunt anexate la documentele de lucru ale serviciilor Comisiei care sunt legate de prezentul raport. Evaluările externe sunt, de asemenea, disponibile la adresa:

https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

¹² A se vedea articolul 3 alineatul (5) și articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Interesele, principiile și valorile fundamentale ale UE sunt definite mai în detaliu în acordurile internaționale și în politicile în domeniul relațiilor externe ale UE, cum ar fi: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă

(<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>); Agenda de acțiune de la Addis Abeba

adoptată la cea de a treia Conferință internațională privind finanțarea pentru dezvoltare

(<https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=2051&menu=35>); Acordul de la Paris în

cadru Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice

(http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php); Consensul european privind dezvoltarea

(https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/european-consensus-development_en); Cadrul de

parteneriat cu țările terțe bazat pe Agenda europeană privind migrația

(https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf);

și Strategia globală pentru politica externă și de securitate a UE (<https://europa.eu/globalstrategy>).

¹³ Cadrul financiar multianual este împărțit în șase grupe mari de cheltuieli, denumite „rubrici”.

66,2 miliarde EUR (adică 6 % din CFM). Instrumentele bugetului UE care intră sub incidența prezentului raport¹⁵ reprezintă un total de 51,8 miliarde EUR. În plus, cel de al 11-lea FED, care este în afara bugetului UE, are o alocare de 30,5 miliarde EUR.

¹⁴ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020, JO L 347/884, p. 884.

¹⁵ A se vedea instrumentele menționate în secțiunea „Domeniul de aplicare” și, de asemenea, enumerate în tabelul 1 la punctele 1-10.

Tabelul 1: Principalele instrumente din cadrul rubricii IV și FED¹⁶

Instrumente	Sume, în milioane EUR
1. Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)	12 138,63
2. Instrumentul european de vecinătate (IEV)	16 496,26
3. Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	19 947,59
4. Instrumentul de parteneriat (IP)	958,53
5. Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO)	1 306,56
6. Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP)	2 365,85
7. Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN)	325,321
8. Decizia privind Groenlanda (DG)	217,8
<i>Politica externă și de securitate comună (PESC)</i>	<i>2 121,24</i>
<i>Asistență macrofinanciară (AMF)</i>	<i>294,843</i>
<i>Fondul de garantare pentru acțiuni externe</i>	<i>1 627,67</i>
<i>Ajutor umanitar</i>	<i>8 2909,02</i>
<i>Mecanismul de protecție civilă al Uniunii</i>	<i>122,827</i>
<i>Inițiativa „Voluntari UE pentru ajutor umanitar” (EUAV)</i>	<i>126,02</i>
<i>Fondul european pentru dezvoltare durabilă (FEDD)</i>	<i>350</i>
<i>Marjă 4</i>	<i>-672,572</i>
9. Cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare, inclusiv Decizia privind țările și teritoriile de peste mări	30 506,00
10. Regulamentul comun de punere în aplicare (nu este un instrument de finanțare, ci un regulament pentru punerea în aplicare a unora dintre instrumentele de mai sus)	N/A

Cele mai multe dintre instrumente s-au aflat sub presiune financiară de la crearea acestora din următoarele cauze:

- creșterea numărului de crize;
 - instabilitatea din țările vecine și din lume;
 - amenințările teroriste;
 - fluxurile de refugiați fără precedent;
- și
- o creștere abruptă a migrației neregulamentare¹⁷ și a traficului de ființe umane.

Au trebuit instituite mecanisme inovatoare și ad hoc pentru a contribui la consolidarea răspunsului UE la noile presiuni, cum ar fi fondurile fiduciare și Instrumentul pentru refugiații din Turcia¹⁸. Recent adoptatul Fond european pentru dezvoltare durabilă (septembrie 2017) a fost de asemenea instituit cu scopul de a spori capacitatea de mobilizare a fondurilor¹⁹.

Adoptate la începutul anului 2014, instrumentele au fost concepute astfel încât să fie suficient de cuprinzătoare pentru a se

adapta la evoluția cadrului politic. Caracterul lor cuprinzător a fost testat pe măsură ce liniile de demarcație dintre politicile externe și de dezvoltare și importanța legăturii dintre politicile

¹⁶ Cifrele includ toate transferurile între instrumente până în iulie 2017 și până la revizuirea CFM la jumătatea perioadei: http://ec.europa.eu/budget/mff/figures/index_en.cfm

¹⁷ Imigranții în situație neregulamentară sunt resortisanți ai țărilor terțe care nu îndeplinesc sau nu mai îndeplinesc condițiile de intrare, astfel cum sunt stabilite la articolul 5 din Codul frontierelor Schengen sau alte condiții de intrare, ședere sau reședință în statul membru respectiv. În 2014, s-a înregistrat o creștere de aproape trei ori prin comparație cu 2013 (sursă: briefingul Parlamentului European: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/554202/EPRS_BRI\(2015\)554202_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/554202/EPRS_BRI(2015)554202_EN.pdf)). În ansamblu, această tendință a fost ulterior confirmată.

¹⁸ Cele patru fonduri fiduciare ale UE create în perioada ianuarie 2014-iunie 2017 sunt: 1) Fondul fiduciar al UE pentru Republica Centrafricană (și anume Fondul fiduciar Bêkou, creat în iulie 2014), 2) Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană (și anume Fondul fiduciar Madad, creat în decembrie 2014), 3) Fondul fiduciar de urgență pentru stabilitate și pentru abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulamentare și ale strămutărilor de persoane în Africa (creat în noiembrie 2015) și 4) Fondul fiduciar al UE pentru Columbia (creat în decembrie 2016). În plus, în februarie 2016, a fost creat Instrumentul pentru refugiații din Turcia [Decizia C(2016)855 a Comisiei din 10 februarie 2016 privind Instrumentul pentru refugiații din Turcia de modificare a Deciziei C(2015)9500 a Comisiei din 24 noiembrie 2015].

¹⁹ Regulamentul (UE) 2017/1601 din 27 septembrie 2017, JO L 249, p. 1 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=OJ:L:2017:249:TOC>. Fondul european pentru dezvoltare durabilă va combina activitățile de finanțare mixtă cu o garanție, pentru a elimina obstacolele din calea investițiilor private prin reducerea riscurilor.

interne și externe au evoluat în ultimii ani²⁰. Acestea fiind zise, de la momentul în care au fost concepute instrumentele, nu au fost considerate necesare niciun fel de modificări, cu excepția celor menite să acopere noi acțiuni legate de consolidarea capacităților pentru securitate și dezvoltare în temeiul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace²¹.

3. Defalcarea financiară

Așa cum impune Regulamentul comun de punere în aplicare, tabelele din anexe prezintă informații consolidate cu privire la întreaga finanțare inclusă în domeniul de aplicare al prezentului raport: cheltuielile pentru fiecare țară și regiune și per instrument, precum și contribuțiile la fondurile fiduciare și veniturile alocate externe.

4. Realizarea obiectivelor

Instrumentele urmăresc diferite obiective generale:

IFE	Obiectivul principal
ICD	Reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei în țările în curs de dezvoltare care nu beneficiază de finanțare în cadrul FED, IEV sau IPA. Furnizarea unui sprijin tematic pentru programul de dezvoltare „Bunuri publice globale și provocări globale” (GPGC) și pentru organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere (OSC/AL). Sprijin pentru parteneriatul strategic dintre UE și Africa
IEV	Realizarea în continuare de progrese către un spațiu de prosperitate împărtășită și de bună vecinătate din care să facă parte UE și 16 țări și teritorii ²² .
IPA II	Sprijin pentru opt beneficiari ²³ în vederea adoptării și punerii în aplicare a reformelor necesare pentru aderarea la UE.
Al 11-lea FED	Reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei în țările din Africa, Caraibe și Pacific. Realizarea dezvoltării durabile a țărilor și teritoriilor de peste mări.
IP	Promovarea și realizarea de progrese în ceea ce privește interesele UE și interesele reciproce, precum și sprijinirea parteneriatelor și a construirii de alianțe legate de provocările globale și de aspectele externe ale politicilor interne ale UE.

²⁰ A se vedea documentul extern intitulat *Coherence Report: insights from the external evaluations of the external financing instruments* („Raportul privind coerența: perspective rezultate din evaluările externe ale instrumentelor de finanțare externă”) (iulie 2017).

https://ec.europa.eu/europeaid/coherence-report-insights-external-evaluation-external-financing-instruments_en, punctul 8.

²¹ A se vedea, de asemenea, secțiunea 4 „Contribuția la o acțiune externă coerentă a Uniunii”. A se vedea Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului COM(2016)447:

https://ec.europa.eu/europeaid/proposal-amending-regulation-eu-no-2302014-establishing-icsp-com2016-447_en

²² Aceste 16 țări și teritorii sunt: Algeria, Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Egipt, Georgia, Iordania, Israel, Liban, Libia, Maroc, Moldova, teritoriile palestiniene ocupate, Siria, Tunisia și Ucraina.

²³ Acești 8 beneficiari sunt: Albania, Bosnia și Herțegovina, fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, Islanda, Kosovo*, Muntenegru, Serbia și Turcia. (* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 1244/1999 și cu Avizul Curții Internaționale de Justiție privind declarația de independență a Kosovo). Islanda a decis să nu continue discuțiile legate de procesul de aderare.

IEDDO	Sprijin pentru democrație și consolidarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale; democrație în țările terțe.
IcSP	Furnizarea de răspuns în caz de criză și prevenirea conflictelor, sprijinirea consolidării păcii și abordarea amenințărilor globale, transregionale și emergente.
ICSN	Promovarea unui nivel ridicat de securitate nucleară și de radioprotecție, precum și aplicarea unor sisteme de garanții eficiente și eficace privind materialul nuclear în țările terțe.
Groenlanda	Conservarea legăturilor strânse și durabile dintre Groenlanda, UE și Danemarca, acordându-se sprijin pentru dezvoltarea durabilă a Groenlandei.

Documentele de evaluare elaborate de serviciile Comisiei arată că se manifestă tendințe pozitive în legătură cu aceste obiective²⁴. De exemplu, majoritatea țărilor în care se aplică al 11-lea FED și programele geografice ale ICD au cunoscut progrese în ceea ce privește reducerea sărăciei și dezvoltarea umană și economică în ultimii 10 ani²⁵.

În Balcanii de Vest, asistența din partea IPA II a contribuit la punerea în aplicare a reformelor în domenii-cheie cum ar fi sistemul judiciar, anticorupția, administrația publică și incluziunea socială și a sprijinit alinierea progresivă la legislația și standardele UE.

În vecinătate, asistența din partea IEV a condus la rezultate vizibile în diverse sectoare cum ar fi dezvoltarea regională, agricultura, piața muncii, gestionarea frontierelor și migrația. În același timp, instrumentele (IEV completat de IcSP²⁶) au demonstrat că au capacitatea de a răspunde nevoilor în continuă evoluție și situațiilor de criză.

ICSN a ridicat nivelurile de securitate nucleară, de exemplu prin sprijinirea monitorizării cooperării cu Iranul în cadrul Planului comun de acțiune cuprinzător și prin efectuarea de teste de rezistență a centralelor nucleare-electrice din diferite țări.

IP a influențat efectiv evoluțiile politicilor în țările partenere în conformitate cu interesele UE și a contribuit la dezvoltarea unor relații reciproce cu țările terțe²⁷, completând activităților tematice mai mari finanțate prin ICD, în special programul „Bunuri publice globale și provocări globale”.

Cu toate acestea, trebuie remarcate dificultățile de măsurare a gradului de realizare a obiectivelor. Având în vedere că acesta este un raport de evaluare intermediară și că unele dintre instrumente au început abia recent să fie puse în aplicare (ca urmare a elaborării documentelor de strategie), în stadiul actual, este prea devreme pentru a măsura gradul de realizare a unor obiective de nivel înalt (și pe termen lung). Pentru a contribui la atenuarea acestei situații, evaluările externe au colectat și date aferente instrumentelor anterioare. Acestea fiind spuse, trebuie să fie luate în considerare și alte limitări în materie de măsurare a gradului de realizare a obiectivelor. Adesea, sprijinul UE poate fi considerat doar ca unul din factorii care contribuie la orice rezultat obținut. De exemplu, lupta pentru eradicarea sărăciei este un obiectiv foarte ambițios. Numeroși factori, atât interni, cât și externi, afectează

²⁴ A se vedea secțiunea 4 privind „Eficacitatea” pentru alte exemple privind modul în care instrumentele își ating obiectivele.

²⁵ A se vedea evoluția indicatorilor privind sărăcia în ultimul Raport privind obiectivele de dezvoltare ale mileniului (2015) [http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20\(July%2015\).pdf](http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20(July%2015).pdf)

²⁶ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 5.

²⁷ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 5.

dezvoltarea țărilor partenere ale UE și alte obiective. Alți actori majori de pe planul relațiilor externe joacă un rol activ, împreună cu un număr tot mai mare de donatori privați, inclusiv fundații. În plus, adoptarea și punerea în aplicare a reformelor și a politicilor necesare pe care le sprijină instrumentele țin de țara parteneră.

Relevanța obiectivelor

Documentele de evaluare ale serviciilor Comisiei au confirmat faptul că obiectivele instrumentelor au fost relevante în mare măsură pentru prioritățile de politică în momentul conceperii lor²⁸.

Prin comparație cu CFM 2007-2013, gradul de relevanță strategică s-a îmbunătățit în mod substanțial, deoarece învățămintele din trecut au fost integrate în noile regulamente, printre acestea numărându-se:

- confirmarea anvergurii mondiale (IcSP, IP);
- promovarea intereselor UE în lume (IP);
- accent mai mare pe prevenirea conflictelor (IcSP);
- noi principii comune de programare (ICD, FED);
- o mai mare diferențiere (ICD, IEV, IPA);
- o mai bună focalizare pe abordările sectoriale (IPA);
- delimitarea clară a obiectivelor specifice (IEDDO);
- coerență și complementaritate consolidate între IcSP și instrumentele de cooperare geografică²⁹, precum și cu operațiunile PESC;
- ambiții mai ample pentru parteneriatul cu Groenlanda (DG); și
- armonizarea procedurilor de punere în aplicare (RCPA).

Mai mult, evaluările externe subliniază importanța strategică a instrumentelor tematice³⁰, în special capacitatea acestora de a acționa fără consimțământul explicit al țării partenere, dacă este necesar, de exemplu prin implicarea în răspunsul în caz de criză, în domeniul drepturilor omului și al democratizării într-un context în curs de deteriorare, precum și prin promovarea

²⁸ Exemple: Comunicarea COM(2011) 637 final din 13 octombrie 2011 intitulată „Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării”,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52011DC0637&qid=1412922281378&from=EN>

Concluziile Consiliului privind „Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării” (cea de a 3166-a reuniune a Consiliului Afaceri Externe, Bruxelles, 14 mai 2012), Consensul european privind dezvoltarea („Declarația comună a Consiliului, Parlamentului European și a Comisiei privind politica de dezvoltare a Uniunii Europene: Consensul european” a fost adoptată în 2005, însă a fost publicată în *Jurnalul Oficial* C 46 din 24 februarie 2006, p. 1),

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3AC%3A2006%3A046%3A0001%3A0019%3AEN%3APDF>

Politica de vecinătate: Comunicarea COM(2011) 303 final din 24 mai 2011, intitulată „Un răspuns nou în contextul schimbărilor din țările vecine”;

parteneriatele strategice ale UE: au fost semnate acorduri de parteneriat strategic cu 10 țări: Brazilia, Canada, China, India, Japonia, Mexic, Republica Coreea, Republica Africa de Sud, Federația Rusă și Statele Unite ale Americii;

Strategia pentru creștere inteligentă și durabilă (Strategia Europa 2020): Comunicarea COM(2010) 2020 final din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC2020R\(01\)&qid=1513864557419&from=RO](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC2020R(01)&qid=1513864557419&from=RO)

politica în domeniul comerțului, creșterii și afacerilor internaționale: Comunicarea COM(2010) 612 final din 9 noiembrie 2010, intitulată „Comerț, creștere și afaceri internaționale: Politica comercială - componentă cheie a strategiei UE 2020”; și Strategia europeană de securitate: „O Europă sigură într-o lume mai bună - Strategia europeană de securitate”, adoptată de Consiliul European la 12 decembrie 2003.

²⁹ Sursă: Raportul privind coerența, punctul 10.

³⁰ Sursă: Raportul privind coerența, punctul 13.

intereselor UE și a acțiunilor globale în ceea ce privește bunurile publice, inclusiv schimbările climatice.

Setul de instrumente extinse și cuprinzătoare a reușit să acopere prioritățile UE fără lacune majore³¹, cu excepția activităților de consolidare a capacităților ca sprijin pentru securitate și dezvoltării (CBSD)³².

Cu toate acestea, în ceea ce privește programarea (acolo unde este aplicabilă) și punerea în aplicare a instrumentelor, acest potențial nu a fost întotdeauna pe deplin exploatat. În unele țări, acțiunile întreprinse în temeiul instrumentelor au fost combinate în mod strategic³³, în vreme ce în altele, potențialul pentru combinarea strategică a acțiunilor nu a fost utilizat întotdeauna³⁴.

Unul din avantajele majore ale relevanței instrumentelor este flexibilitatea intrinsecă. Flexibilitatea de a răspunde unor evenimente neprevăzute este necesară la diferite niveluri:

- (i) răspuns pe termen scurt în caz de criză³⁵;
- (ii) flexibilitatea în alegerea metodelor de programare și de punere în aplicare³⁶;
- (iii) flexibilitatea financiară³⁷, prin fondurile de rezervă și prin realocările în cadrul instrumentelor și între acestea;
- (iv) flexibilitatea programării multianuale cu posibilitatea de a adapta durata programării la situația de pe teren și de a redirecționa rapid finanțarea în cazuri de schimbări majore; și
- (v) utilizarea măsurilor speciale prevăzute de Regulamentul comun de punere în aplicare³⁸.

Documentele de evaluare întocmite de serviciile Comisiei au constatat că instrumentele, datorită caracterului lor cuprinzător și obiectivelor lor suficient de generale, au facilitat răspunsul UE la noi crize și la nevoile și obiectivele de politici în evoluție, inclusiv ale celor din țările partenere. Cu toate acestea, capacitatea de a realoca resursele financiare a fost epuizată integral având în vedere apariția unor noi crize în țările din jurul UE.

Resursele și fondurile interne care nu erau alocate au fost insuficiente pentru a face față crizelor. În consecință, rubrica IV a trebuit să fie majorată cu ocazia evaluării CFM la jumătatea perioadei, iar UE a trebuit să instituie diferite fonduri fiduciare și mecanisme de coordonare legate de crize, cum ar fi Instrumentul pentru refugiații din Turcia (FRiT)³⁹. Prin intermediul fondurilor fiduciare și al Instrumentului pentru refugiații din Turcia, UE a fost în măsură să reacționeze destul de rapid la crize și să mobilizeze fonduri suplimentare din partea

³¹ Sursă: Raportul privind coerența, punctul 14.

³² A se vedea secțiunea 2 „Context” cu privire la modificarea IcSP.

³³ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 5.

³⁴ Sursă: Raportul privind coerența, punctul 16.

³⁵ Sursă: Raportul privind coerența, tabelul 2, p. 7.

³⁶ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 5.

³⁷ A fost remarcată îndeosebi flexibilitatea financiară a celui de al 11-lea FED, 20 % din fondurile acestuia nefiind alocate de la început.

³⁸ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IPA II, secțiunea 5.

³⁹ Pentru detalii suplimentare privind fondurile fiduciare ale UE și Instrumentul pentru refugiații din Turcia, a se vedea anexele privind defalcarea financiară.

statelor membre și a altor donatori, chiar dacă contribuțiile din partea statelor membre au fost mai mici decât se preconizase. De asemenea, a fost necesar să se faciliteze răspunsul la crize prin folosirea unor măsuri speciale, dincolo de deciziile obișnuite de programare.

Este încă prea devreme să se concluzioneze dacă toate instrumentele sunt concepute în mod adecvat pentru punerea deplină în aplicare a Strategiei globale pentru politica externă și de securitate a UE și a noului Consens european privind dezvoltarea, care se concentrează pe punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă convenite la nivel internațional (ODD), deși este o aliniere clară între noile ODD și obiectivele mai multor instrumente.

În ansamblu, rezultă că prioritățile și sectoarele de intervenție definite în regulamentele privind cel de al 11-lea FED, IEDDO, IEV, ICD, IPA II, IcSP și IP sunt în continuare relevante și includ necesitățile și prioritățile actuale. Acest lucru implică faptul că, în stadiul actual, nu sunt necesare modificări ale regulamentelor menționate⁴⁰. Cu toate acestea, învățămintele desprinse din evaluarea CFM la jumătatea perioadei în ceea ce privește flexibilitatea financiară limitată și complexitatea arhitecturii actuale a instrumentelor, care zădărnicesc complementaritatea consolidată pe teren, precum și necesitatea de a se acoperi lacunele în materie de securitate vor trebui luate în considerare în viitoarea arhitectură a instrumentelor⁴¹.

Eficacitatea

Multe dintre țările partenere și temele vizate de instrumente au înregistrat o evoluție pozitivă pe parcursul ultimilor ani. Rapoartele anuale recente privind punerea în aplicare a instrumentelor UE de finanțare a acțiunii externe⁴² prezintă numeroase exemple pozitive pentru toate obiectivele în cauză, în pofida contextului uneori dificil (de exemplu, în cazul vecinătății și al Africii Subsahariene). De exemplu:

- reforma administrației publice din Georgia;
- reducerea cu 90 % a sărăciei în Vietnam în ultimul deceniu;
- stabilizarea situației din Columbia după acordul de pace (prin acțiuni pe termen scurt și pe termen lung⁴³); și
- sprijinirea formării profesionale a personalului din centralele nucleare din Ucraina pentru a îmbunătăți securitatea.

Cu toate acestea, eficacitatea de ansamblu a instrumentelor în ceea ce privește realizarea obiectivelor lor este dificil de măsurat, în parte din cauza dificultăților de definire a monitorizării corespunzătoare și a sistemelor de evaluare la nivelul instrumentelor. De asemenea, o serie de rezultate pot fi măsurate numai la nivel de țară și/sau sector și nu pot fi agregate la nivel de instrument, în parte din cauza diversității țărilor și temelor în cauză. În câteva cazuri (de exemplu, FED și ICD), indicatori de nivel înalt legați de obiectivele de dezvoltare ale mileniului (până în 2015) și de obiectivele de dezvoltare durabilă (după 2015)

⁴⁰ Cu excepția propunerii privind CBSD, a se vedea secțiunea 2 „Context”.

⁴¹ A se vedea secțiunea 5 „Concluzii” și Raportul privind coerența, punctul 65.

⁴² De exemplu, a se vedea „Raportul anual din 2016 cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii Europene pentru finanțarea acțiunii externe în 2015”, SWD(2016) 456 final din 19 decembrie 2016.

⁴³ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 5.

au fost incluși în temeiul juridic și sunt utilizați pentru măsurarea progresului global⁴⁴, însă aceștia:

- (i) nu pot fi atribuiți direct acțiunii instrumentelor;
- (ii) sunt influențați de numeroși factori externi (de exemplu, de politicile guvernamentale, de intervențiile din partea altor donatori și de contextul internațional) și
- (iii) nu permit evaluarea caracteristicilor instrumentelor, cum ar fi flexibilitatea.

De la instituirea instrumentelor, Comisia a depus eforturi și a îmbunătățit raportarea cu privire la rezultatele proiectelor și programelor. De exemplu, odată cu lansarea cadrului UE privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale⁴⁵ în 2015, sistem care a permis elaborarea primului raport cu privire la anumite rezultate selectate în iulie 2016⁴⁶. Au fost create și alte cadre similare de performanță, dotate cu indicatori strategici și operaționali în mod specific pentru IPA II și IP⁴⁷. În pofida acestor îmbunătățiri, sunt necesare eforturi suplimentare la nivel de instrumente pentru a se asigura un sistem clar de monitorizare și evaluare care să explice cum va măsura UE schimbarea.

Gama de măsuri de punere în aplicare disponibile joacă un rol major în eficacitatea instrumentelor⁴⁸. Simplificările introduse în Regulamentul comun de punere în aplicare, cum ar fi posibilitatea de acordare de subgranturi sau acordarea de granturi unor entități fără personalitate juridică, au consolidat eficacitatea IEDDO⁴⁹. Beneficiind de o serie de excepții, răspunsul în caz de criză din cadrul IcSP poate fi la fel de rapid ca ajutorul umanitar⁵⁰.

Introducerea modalității de sprijin bugetar și a dialogului în materie de politici aferent în cadrul IPA II a avut un rol important în îmbunătățirea dialogului în materie de politici în sprijinul progresului reformelor reale și al programelor de stabilizare în țările beneficiare. Acesta a fost cazul în Balcanii de Vest, unde respectiva modalitate a fost introdusă pentru prima dată⁵¹. În mod similar, în Groenlanda, măsurile de sprijin bugetar au condus la consolidarea sistemelor publice de gestionare financiară și la îmbunătățirea capacității

⁴⁴ A se vedea anexa 4 din partea 2/2 din Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește „Raportul anual din 2016 cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii Europene pentru finanțarea acțiunii externe în 2015”, SWD(2016) 456 final din 19 decembrie 2016. https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-swd-part-2-2016-456-20161221_en.pdf

⁴⁵ Pentru informații suplimentare referitoare la cadrul UE privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale: https://ec.europa.eu/europeaid/devcos-results-framework_en

⁴⁶ Prezentul raport prezintă rezultate selectate obținute în cadrul proiectelor și programelor de cooperare pentru dezvoltare finanțate de UE și finalizate în perioada de la mijlocul anului 2013 la mijlocul anului 2014 în țările partenere ale UE. A se vedea:

https://ec.europa.eu/europeaid/eu-international-cooperation-and-development-first-report-selected-results-july-2013-june-2014_en

⁴⁷ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 3, și documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IPA II, secțiunea 5.

⁴⁸ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 5. Programele anuale pentru misiunile de observare a alegerilor permit actualizarea rapidă, în concordanță cu evoluția calendarelor electorale din țările partenere.

⁴⁹ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IEDDO, secțiunea 5.

⁵⁰ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 5.

⁵¹ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IPA II, secțiunea 5.

administrației naționale de a planifica și de a pune în aplicare politicile⁵². Cu toate acestea, procedurile UE (în temeiul Regulamentului Financiar) sunt percepute în continuare de părțile interesate ca fiind îndelungate și greoaie⁵³.

În termeni de integrare a priorităților UE, s-au remarcat în unele programe progrese semnificative în domeniile schimbărilor climatice și al mediului⁵⁴. Cu toate acestea, mai sunt încă multe de făcut pentru a integra aceste domenii în toate sectoarele având în vedere amploarea provocărilor⁵⁵. Integrarea aspectelor legate de drepturile omului, inclusiv a egalității de gen și a emancipării femeilor, reprezintă un proiect încă în construcție, deși au reieșit unele mesaje pozitive din studiul⁵⁶ privind punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE privind egalitatea de gen II⁵⁷, în special în ceea ce privește IcSP. În ansamblu, evaluările externe au arătat că lipsa de interes sau rezistența guvernelor partenere de a face eforturi în sprijinul drepturilor omului reprezintă adesea o provocare majoră pentru punerea în aplicare.

Eficiența

Nivelul cheltuielilor administrative indică o gestionare eficientă a bugetelor instrumentelor⁵⁸.

În vreme ce, în ansamblu, performanța organizațională se poate dovedi a fi eficientă, unele părți interesate consideră punerea în aplicare a instrumentelor în anumite cazuri ca fiind deosebit de împovăraătoare din punct de vedere administrativ. Unele părți interesate percep Comisia ca fiind mai concentrată asupra procesului decât asupra obiectivelor de politică și rezultatelor. Cerințe cum ar fi integrarea diferitelor politici și îndeplinirea angajamentelor internaționale precum asumarea responsabilității și parteneriatul implică procese complicate.

⁵² Sursă: Document de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea Deciziei Consiliului privind relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte (Decizia privind Groenlanda), secțiunea 6.

⁵³ Sursă: de exemplu, a se vedea Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IEDDO, secțiunea dedicată concluziilor.

⁵⁴ Contribuțiile pentru schimbările climatice în cadrul celui de al 11-lea FED au crescut de la 3,3 % în 2014 la 23,3 % în 2016 și contribuțiile pentru schimbările climatice în cadrul ICD au crescut de la 17,7 % în 2014 la 24,9 % în 2016. Sursă: Indicatorul 12b, Cadrul UE privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale, cu contribuția sistemului de notificare al țărilor creditoare CAD/OCDE.

⁵⁵ Sursă: de exemplu, a se vedea Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea ICD, secțiunea 5; Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea FED, secțiunea 5.

⁵⁶ Sursă: studiul Parlamentului European intitulat *EU gender action plan 2016-2020 at year one: European implementation assessment* (Planul de acțiune al UE privind egalitatea de gen 2016-2020 în primul an: evaluarea punerii în aplicare la nivel european):

http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29603256

⁵⁷ Planul de acțiune privind egalitatea de gen 2016-2020 reprezintă cadrul UE pentru promovarea egalității de gen și a emancipării femeilor și fetelor în relațiile externe. În evaluarea punerii în aplicare la nivel european menționată mai sus, efectuată de Parlamentul European, se afirmă că UE a integrat noțiunea de egalitate de gen și de emancipare a femeilor în țările partenere și a preluat o serie de învățăminte identificate din planurile de acțiune anterioare privind egalitatea de gen (2010-2015). Rezultatele obținute până în prezent de IcSP în ceea ce privește angajamentul față de organizațiile neguvernamentale/ale societății civile dedicate femeilor în cadrul abordării „societatea în ansamblul ei” au fost apreciate în mod deosebit.

⁵⁸ A se vedea Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește „Raportul anual din 2016 cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii Europene pentru finanțarea acțiunii externe în 2015”, SWD(2016) 456 final din 19 decembrie 2016.

Alte reglementări (cum ar fi Regulamentul privind procedura comitetelor⁵⁹) cresc, la rândul lor, complexitatea și timpul necesar pentru punerea în aplicare a instrumentelor,

S-au înregistrat câștiguri modeste în materie de eficiență prin comparație cu instrumentele din cadrul financiar multianual 2007-2013. De exemplu, reducerea numărului de programe tematice din cadrul ICD de la cinci la două, deși rămân elemente de rigiditate în cadrul programului „Bunuri publice globale și provocări globale”, având în vedere că au fost create cinci linii bugetare diferite⁶⁰. Pentru procesele de programare ale ICD, FED, IEV și IPA II, au rezultat unele câștiguri în materie de eficiență din introducerea unor procese de simplificare (cum ar fi utilizarea strategiilor naționale mai degrabă decât a strategiilor de țară ale UE și faptul că documentele de programare în comun pot înlocui programele orientative multianuale dacă sunt îndeplinite criteriile de calitate).

În cazul instrumentelor geografice, este pus în aplicare un proces de programare îndelungat prin care să se garanteze principiile asumării responsabilității și al parteneriatului. În cazul FED, procedurile includ, de asemenea, implicarea ordonatorilor naționali/regionali a căror funcție este adesea considerată ca un obstacol în calea eficienței și eficacității, în special la nivel regional. O explicație furnizată adesea face referire la probleme legate de capacitate în pofida sprijinului acordat cu regularitate pentru dezvoltarea capacităților⁶¹.

Instituirea Regulamentului comun de punere în aplicare a reprezentat o caracteristică nouă, simplificatoare, a CFM 2014-2020 pentru instrumentele bugetului UE care fac obiectul prezentului raport, care a fost preluată în mare măsură în Regulamentul privind punerea în aplicare a celui de al 11-lea FED. Evaluările externe fac trimitere la câștigurile în materie de eficiență, deși la un nivel modest, datorate Regulamentului comun de punere în aplicare, obținute prin armonizarea normelor și limitarea diferențelor de interpretare între instrumentele de finanțare externă. De exemplu, în cadrul IEDDO (în anumite cazuri) și, în special, al IcSP, acordarea directă a finanțării grăbește punerea în aplicare în situații de criză sau de nevoie urgentă.

Coerența internă, coerența externă, complementaritatea și sinergiile dintre instrumentele de finanțare externă

Fiecare instrument de finanțare externă are propriul său specific, fie bazat pe chestiunile de fond pe care le vizează (IEDDO, ICSN, IcSP și IP pot fi aplicate la nivel mondial), fie legat de orientarea sa geografică (ICD, FED, IEV, DG și IPA II sunt însoțite de teme specifice).

Trei instrumente sunt concepute în mod clar pentru a completa alte instrumente prin modalitățile lor distincte de punere în aplicare:

- 1) IEDDO (acțiuni independente și flexibile),
- 2) IcSP (pentru reacție rapidă cu acțiuni pe termen scurt și lung) și

⁵⁹ Procedura comitetelor se referă la procesul prin care comitete alcătuite din reprezentanți ai statelor membre contribuie la elaborarea, adoptarea și punerea în aplicare a legislației UE. A se vedea Regulamentul privind procedura comitetelor:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=celex%3A32011R0182>

⁶⁰ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea ICD, secțiunea 5.

⁶¹ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea celui de al 11-lea FED, secțiunea 5.

- 3) IP (acțiuni în UE și/sau acțiuni de interes comun care nu pot fi finanțate în cadrul ICD, IEV sau IPA II)⁶².

Coerența internă în cadrul instrumentelor este în mare măsură satisfăcătoare datorită instrucțiunilor de programare geografică revizuite, concentrării sectoriale, proceselor de decizie adecvate și sistemelor îmbunătățite de evaluare a calității. Cu toate acestea, la nivelul delegațiilor UE se pot observa variații semnificative.

Documentele de evaluare ale serviciilor Comisiei oferă câteva exemple de complementaritate între instrumente. De exemplu, IEDDO și IP susțin anumite acțiuni pe care alte instrumente geografice nu sunt în măsură să le finanțeze, cum ar fi cooperarea directă cu organizațiile societății civile pe teme legate de drepturile omului sau cooperarea cu țările industrializate⁶³.

Au fost, de asemenea, identificate sinergii eficace între IcSP (cu capacitatea acestuia de a furniza reacții pe termen scurt fără programare) și instrumentele geografice, deși monitorizarea eficace este împiedicată de lipsa de flexibilitate a procedurilor majorității celorlalte instrumente care sunt supuse constrângerilor unor perioade de programare lungi⁶⁴.

Cu toate acestea, coerența de ansamblu dintre instrumente ar putea fi îmbunătățită în continuare, în special prin raționalizarea instrumentelor pentru a reduce frontierele dintre instrumentele/programele geografice (cel de al 11-lea FED, IEV, ICD și IPA II) și instrumentele/programele tematice (programele tematice din cadrul ICD, IcSP și IP), ambele tipuri putând interveni în aceleași domenii⁶⁵. Domeniul de aplicare specific al instrumentelor geografice a făcut dificilă angajarea coerentă la nivel strategic cu unele țări partenere. Trei instrumente geografice sunt utilizate pentru angajamentele cu Africa (FED, ICD și IEV), iar cooperarea la nivel continental este finanțată atât prin ICD (programul panafrican) și, cu un domeniu de aplicare ușor redus, din cel de al 11-lea FED (programul intra-ACP)⁶⁶. În mod similar, s-a dovedit a fi dificil să se creeze legături între regiuni deoarece, de exemplu, relațiile UE cu America Latină și Caraibi sunt acoperite atât de ICD, cât și de FED.

Coerența politicilor în favoarea dezvoltării⁶⁷ a căpătat impuls. Analiza sprijinului politicii comerciale pentru dezvoltare în cadrul cooperării regionale arată un interes crescând pentru legătura dintre comerț și dezvoltare⁶⁸. Au căpătat, de asemenea, un impuls politic legăturile dintre securitate, dezvoltare și ajutor umanitar.

⁶² Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP pentru cooperarea cu țări terțe, secțiunea 2.

⁶³ Inclusiv cu unele țări partenere strategice, cum ar fi: Brazilia, China, India și Mexic.

⁶⁴ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 5.

⁶⁵ Sursă: Raportul privind coerența, punctul 33.

⁶⁶ În plus, în perioada avută în vedere, componenta de răspuns în caz de criză a IcSP a alocat 33 % din fondurile sale Africii.

⁶⁷ Prin coerența politicilor în favoarea dezvoltării, UE caută să țină seama de obiectivele de dezvoltare în toate politicile sale care pot afecta țările în curs de dezvoltare. Obiectivul este de a reduce la minimum contradicțiile, de a crea sinergii între diferitele politici ale UE de care să beneficieze țările în curs de dezvoltare și de a spori eficacitatea cooperării pentru dezvoltare. Coerența politicilor în favoarea obiectivelor de dezvoltare a fost integrată prima dată în legislația fundamentală a UE în 1992 și a fost consolidată ulterior în Tratatul de la Lisabona (articolul 208 din Tratatul privind funcționarea UE), UE devenind astfel un pionier pe plan internațional în acest domeniu.

⁶⁸ A se vedea cel de al 5-lea raport UE privind coerența politicilor în favoarea dezvoltării, 2015: https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

Cu privire la instrumentele geografice (ICD, IEV și al 11-lea FED), din punctul de vedere al coerenței între prioritățile țării partenere și cele ale UE, unele evaluări externe menționează tendința de a privilegia agendele stabilite de UE în cursul programării. Acest lucru s-a întâmplat în pofida unei ample consultări a părților interesate în etapa de programare și de punere în aplicare a proiectelor și, în special în cadrul FED, în pofida cosemnării documentelor de programare multianuală și a acțiunilor anuale. Acest aparent compromis între interesele UE/valorile internaționale și principiile de parteneriat ar trebui privit în noul context politic al Agendei 2030 și al obiectivelor de dezvoltare durabilă convenite la nivel internațional⁶⁹.

Valoarea adăugată

Valoarea adăugată a instrumentelor UE se explică printr-o combinație de mai mulți factori⁷⁰:

- (i) competența sau expertiza UE⁷¹;
- (ii) natura UE de entitate supranațională și relativa sa neutralitate, precum și influența politică și efectul de pârgie pe care le implică, în mod potențial, aceste caracteristici⁷²;
- (iii) răspândirea geografică a anumitor instrumente⁷³, inclusiv prezența în contexte fragile în care sunt mai puțini parteneri de dezvoltare și volumul important de fonduri disponibile⁷⁴,
- (iv) domeniul de aplicare a instrumentelor și modalitățile acestora (cum ar fi sprijinul bugetar, granturile, gestiunea indirectă, mecanismele de finanțare mixtă și procesul de decizie rapid pentru răspunsul în caz de criză); și
- (v) capacitatea UE de a întreprinde acțiuni comune (și anume programarea în comun și punerea în aplicare în comun), mai ales cu statele membre.

Printre factorii suplimentari se numără: faptul că instrumentele pot fi utilizate pentru a interveni la diferite niveluri (național, regional, continental), previzibilitatea fondurilor (în special a FED, care nu face obiectul principiului anualității al bugetului UE⁷⁵), accentul pus pe cooperarea regională⁷⁶ și poziția unică a UE în vederea pregătirii țărilor candidate pentru aderarea la UE prin intermediul IPA.

⁶⁹ Sursă: Raportul privind coerența, punctele 51-53.

⁷⁰ Sursă: Raportul privind coerența, punctul 37 și secțiunea 5 din documentele de lucru anexate la prezentul raport.

⁷¹ A se vedea, de exemplu, centrele de expertiză tematică create de Comisie. Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IPA II, secțiunea 5. Sau, în cadrul IP, de exemplu, expertiza UE în materie de standarde tehnice. Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, anexa 3.

⁷² UE este în mare măsură percepută de către partenerii de dialog ca un actor care nu apără sau promovează interesul unei țări anume, ceea ce este important pentru UE ca actor al păcii și securității în contextul răspunsului în caz de criză prin intermediul IcSP și pentru misiunile de observare a alegerilor în cadrul IEDDO.

⁷³ domeniul de aplicare la scară mondială al IEDDO, inclusiv misiunile de observare a alegerilor și al IP (deși axat pe partenerii strategici).

⁷⁴ În special FED și componenta tematică a ICD.

⁷⁵ Anualitatea este principiul bugetar conform căruia cheltuielile și veniturile sunt planificate și autorizate pentru un an, care începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie. Sursă: articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 966/2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0966&from=EN>

⁷⁶ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IPA II, secțiunea 5.

Instrumentele mai specializate au o valoare adăugată specifică legată de domeniul lor de aplicare. De exemplu, în cazul IcSP, viteza, flexibilitatea și capacitatea de adaptare la contexte în schimbare, precum și prezența în zone în care alți actori sunt absenți⁷⁷, iar în cazul IEDDO, acțiunile în situații sensibile legate de drepturile omului fără a avea nevoie de consimțământul guvernelor țărilor partenere.

Efectul de pârghie

Sunt create condițiile pentru ca instrumentele să permită o consolidare a dialogului politic la nivel de țară, în special în cazul în care programele sunt puse în aplicare prin intermediul sprijinului bugetar⁷⁸. Instrumentul de parteneriat concretizează dialogurile/parteneriatele politice cu țări terțe prin sprijinirea activităților specifice de cooperare (pe baza interesului reciproc) care ajută la promovarea intereselor UE și creează o pârghie politică unică⁷⁹.

Un alt efect de pârghie important derivă din rolul de coordonator al donatorilor pe care îl joacă delegațiile UE, încurajând complementaritatea și coerența dintre diferiții actori ai UE și crescând vizibilitatea UE. Acest lucru este valabil în special atunci când au fost lansate procese de programare în comun⁸⁰.

Instrumentele specializate sunt utilizate, de asemenea, în dialogul politic cu obiective specifice, de exemplu prin intermediul ICSN sau IEDDO privind observarea alegerilor. IcSP a contribuit la utilizarea influenței dialogului politic al UE pentru a crește fondurile donatorilor cheltuite de o manieră adaptată la situația de conflict⁸¹. Evaluările indică și unele dezavantaje pentru influența politică exercitată în termeni de dialog politic consolidat privind drepturile omului și valorile fundamentale. Dezavantajele au fost legate în special de o acceptare din ce în ce mai mică a modelului liberal-democratic de dezvoltare, de diminuarea importanței asistenței oficiale pentru dezvoltare și de apariția unor noi actori⁸².

Din punct de vedere financiar, efectul de pârghie al instrumentelor este destul de ridicat, grație, în special, mecanismelor de finanțare mixtă (de exemplu, în cazul ICD, FED, IEV și IPA)⁸³. Crearea fondurilor fiduciare a condus, de asemenea, la un efect de pârghie din punct de vedere financiar⁸⁴, chiar dacă nu întotdeauna la nivelul preconizat.

⁷⁷ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 2.

⁷⁸ Surse: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IEV, secțiunea 5, și Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IPA II, secțiunea 5.

⁷⁹ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 5.

⁸⁰ A se vedea evaluarea externă cu privire la programarea în comun:

https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en

⁸¹ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IcSP, secțiunea 5.

⁸² Sursă: Raportul privind coerența, caseta 1, p. 5.

⁸³ Surse: de exemplu, Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea ICD, secțiunea 5, și Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea FED, secțiunea 5.

⁸⁴ A se vedea tabelul 3 din anexă pentru defalcarea financiară.

Marja pentru simplificare

Mecanisme de execuție eficace și eficiente din punctul de vedere al costurilor sunt esențiale pentru îmbunătățirea performanței instrumentelor. Comisia s-a angajat într-un proces de simplificare prin revizuirea orientărilor privind programarea multianuală și a procedurilor de decizie anuale. Cu toate acestea, numărul total de instrumente, precum și unele instrumente în particular erau privite în continuare de către părțile interesate ca fiind complexe, împovărătoare din punct de vedere administrative și lipsite de flexibilitate financiară. Complexitatea și rigiditatea instrumentului sunt sporite de distribuția detaliată a bugetului inclusă în ICD atât pentru programele geografice, cât și pentru cele tematice, ceea ce îngreunează posibilitățile de a se transfera fonduri între obiective și de a se modifica prioritățile în cadrul instrumentului, în special în cazul în care acestea sunt necesare pentru a face față unor urgențe sau unor situații de criză.

Înainte de cadrul financiar multianual 2014-2020, fiecare instrument avea propriile norme de punere în aplicare, ceea ce a condus la divergențe legate de punerea lor în aplicare pe perioada CFM 2007-2013. Regulamentul comun de punere în aplicare, la care Regulamentul de punere în aplicare a FED⁸⁵ este aliniat în mare măsură, a contribuit la agenda de simplificare prin faptul că a evitat divergențele și problemele de interpretare⁸⁶. Începând din 2014, eforturile continue de simplificare în relațiile externe s-au axat pe eliminarea sarcinilor inutile, pe creșterea flexibilității și reducerea complexității pentru partenerii externi la nivel de punere în aplicare. Sunt avute în vedere și alte simplificări, însă sunt necesare, în prealabil, modificări ale Regulamentului financiar de către Consiliu și Parlamentul European. Comisia a propus o revizie⁸⁷ în acest sens.

Contribuția la o acțiune externă coerentă a UE

UE asigură securitatea și prosperitatea europenilor prin angajarea sa activă pe scena mondială pentru a-și promova interesele și a susține valorile democrației, statul de drept și protecția drepturilor omului. Politicile de acțiune externă ale UE⁸⁸ includ angajamentele asumate la nivel internațional cum ar fi Agenda 2030 și Acordul de la Paris privind schimbările climatice, împreună cu Strategia globală pentru politica externă și de securitate a UE, noul Consens european privind dezvoltarea, parteneriatul reînnoit UE-Africa, politica revizuită de vecinătate, politica de extindere și Consensul privind ajutorul umanitar, între altele, care, luate împreună, furnizează cadrul necesar pentru ca UE să își atingă obiectivele.

Pentru a îndeplini aceste obiective, setul de instrumente de care dispune Uniunea Europeană în domeniul politicilor externe include cooperarea pentru dezvoltare, diplomația, pacea, acțiunile de securitate și apărare, cooperarea economică, extinderea, ajutorul umanitar și protecția civilă, consolidarea relațiilor de vecinătate, asistența macrofinanciară, parteneriatul privind provocările globale și comerțul. Instrumentele care fac parte din acest set reprezintă mai mult de trei sferturi din finanțarea disponibilă în cadrul actualului CFM și au contribuit la

⁸⁵ Regulamentul (UE) 2015/323 al Consiliului din 2 martie 2015 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, p. 17).

⁸⁶ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea Regulamentului comun de punere în aplicare, p. 8.

⁸⁷ Propunerea Comisiei COM(2016) 605 final din 14 septembrie 2016.

⁸⁸ A se vedea articolul 3 alineatul (5) și articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

acțiunea externă a UE începând din 2014, astfel cum se menționează în documentele de evaluare ale serviciilor Comisiei.

Mai mult, pentru a îmbunătăți eficacitatea UE în sprijinirea stabilității, securității și dezvoltării durabile în țările partenere, Comisia a adoptat o propunere de modificare a Regulamentului IcSP⁸⁹. Această modificare elimină lacunele identificate în capacitatea UE de a furniza sprijin atunci când ajută la construirea capacității partenerilor UE în sectorul securității și ar urma să permită UE să sprijine actorii militari, în condiții excepționale și precis delimitate.

Prin utilizarea programării în comun cu statele membre și cu alți donatori, a fost creat un răspuns mai coerent și mai vizibil al UE pentru dezvoltarea țărilor partenere. O evaluare specifică⁹⁰, publicată în martie 2017, a relevat progrese cu privire la programarea în comun cu statele membre, ceea ce demonstrează că, în pofida faptului că se află încă în fază incipientă, aceasta are valoare pentru UE și statele sale membre. Vor trebui abordate mai în detaliu provocările legate de asigurarea asumării procesului și a rezultatelor de către țările partenere.

În ceea ce privește societatea civilă din țările partenere, deși instrumentele geografice colaborează în principal cu autoritățile din aceste țări, cooperarea cu organizațiile societății civile rămâne o trăsătură constantă a tuturor instrumentelor cu scopul de a contribui la consolidarea capacității organizațiilor și la o societate civilă care să poată promova reforme și să tragă la răspundere guvernele. Unele instrumente și programe, precum IEDDO și componenta ICD pentru organizațiile societății civile/autoritățile locale, sunt menite în primul rând să sprijine societatea civilă.

Interconectarea strânsă între politicile interne și cele externe este evidentă, de exemplu, în cazul crizei migrației în care au fost necesare coordonarea și complementaritatea dintre instrumente. Prioritățile de politică internă ale UE au fost integrate, în măsura posibilului, în acțiunile externe în mod coerent și consecvent, în scopul de a proteja interesele UE și de a promova soluții de interes reciproc, și au beneficiat de orientarea specializată a IP în ceea ce privește legătura dintre politica internă și cea externă.

Pentru a se aborda în mod corespunzător interesul extern și a se atinge obiectivele globale, s-a urmărit o colaborare mai strânsă între serviciile interne și externe ale UE⁹¹, astfel încât să se asigure abordări coerente și să se evite duplicarea și suprapunerea eforturilor. Pentru a se consolida coerența, a se asigura faptul că acțiunile UE se potențează reciproc și pentru a se evita abordările contradictorii, serviciile externe trebuie să aibă o imagine mai completă a activităților care au loc în afara UE, în special cu privire la provocări globale cum sunt schimbările climatice, biodiversitatea sau lupta împotriva terorismului. Existența mai multor documente de programare care acoperă o anumită țară/regiune/un anumit continent face dificilă crearea unei imagini clare de ansamblu asupra acțiunilor externe⁹².

⁸⁹ A se vedea secțiunea 2 „Context” pentru mai multe informații.

⁹⁰ A se vedea evaluarea externă a procesului UE de programare în comun a cooperării pentru dezvoltare (martie 2017) http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en

⁹¹ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 5.

⁹² A se vedea, de exemplu, descrierea instrumentelor active în Africa în cadrul secțiunii 4 privind „Coerența internă, coerența externă, complementaritatea și sinergiile dintre instrumentele de finanțare externă”.

Contribuția la prioritățile UE pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii

Creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii reprezintă un element central al asistenței externe a UE. Instrumentele contribuie la creșterea inteligentă prin sprijinirea proiectelor din domeniul comerțului și dezvoltarea unor abordări colective privind schimbările climatice și protecția mediului.

În conformitate cu Agenda schimbării⁹³, care urmărește să crească în mod semnificativ impactul și eficacitatea asistenței externe a UE, asistența UE la nivel de țară trebuie să se focalizeze asupra a trei sau mai puține sectoare de concentrare în majoritatea țărilor partenere. Din acel moment, sprijinul UE s-a concentrat mai mult asupra celor două domenii prioritare din Agenda schimbării, unul dintre acestea fiind creșterea durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltarea umană⁹⁴.

IPA II are obiectivul clar de consolidare a dezvoltării economice și sociale a țărilor beneficiare în scopul atingerii obiectivelor stabilite în Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Instrumentele de dezvoltare sunt concentrate în special asupra creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, astfel cum se reflectă în măsurile adoptate în diferitele programe anuale de acțiune⁹⁵. Instrumentul de parteneriat contribuie, de asemenea, la aceste priorități ale UE, la fel ca și Decizia privind Groenlanda. În ceea ce privește IP, unul dintre obiectivele specifice ale acestuia este promovarea dimensiunii internaționale a Strategiei Europa 2020 sub toate aspectele sale (de exemplu, crearea de locuri de muncă, creșterea economică și investițiile, IMM-urile).

Începând din 2008, Comisia instituie mecanisme de finanțare mixtă în diferite regiuni ale lumii, ceea ce a condus la mobilizarea de investiții, pentru a promova dezvoltarea economică durabilă. Aceste mecanisme de finanțare mixtă au vizat și vizează în continuare diferite domenii de intervenție (proiecte de infrastructură, finanțarea microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii etc.), iar valoarea adăugată pe care o generează variază în funcție de obiectivul de adăugare specific urmărit, precum și de condițiile economice din țara în care se desfășoară acțiunile respective (de exemplu, cadrul macroeconomic, mediul de afaceri favorabil, climatul investițional).

Impactul pe termen lung

Evaluările externe au evidențiat faptul că, la mijlocul perioadei de punere în aplicare a instrumentelor, există dificultăți evidente de măsurare a impactului pe termen lung al acestora, deoarece unele dintre ele au început abia recent să pună în aplicare un număr de proiecte și programe, iar în multe cazuri liniile de referință nu au fost încă stabilite.

⁹³ COM(2011) 637, 13 octombrie 2011.

⁹⁴ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește „Raportul anual din 2016 cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii Europene pentru finanțarea acțiunii externe în 2015”, SWD(2016) 456 final din 19 decembrie 2016.

⁹⁵ Sursă: Raportul anual al Comisiei din 2016 cu privire la punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii Europene pentru finanțarea acțiunii externe în 2015, SWD(2016) 456 final din 19 decembrie 2016.

Cu toate acestea, unele evaluări au reușit să examineze realizările din cadrul instrumentelor anterioare pentru a demonstra tendințe pozitive în ceea ce privește o serie de indicatori-cheie. De exemplu, ICD a sprijinit elaborarea a 50 de strategii naționale și regionale privind clima în ultimii ani; în ceea ce privește țările vizate de politica de vecinătate, în pofida circumstanțelor dificile (de exemplu, criza economică mondială, crizele regionale, războaiele civile, terorismul și criza migrației), unele țări au înregistrat progrese semnificative în anumite domenii ale guvernării (de exemplu, Georgia - în domeniul administrației publice). În cazul Instrumentului de parteneriat, evaluarea intermediară concluzionează că sprijinul desfășurat este pe calea cea bună în direcția obținerii impactului preconizat⁹⁶.

Rezultatele prin prisma setului actual de obiective cuprinse în instrumente depinde de diverși factori externi care nu pot fi controlați de instrumente, cum ar fi asumarea responsabilității la nivel național, voința politică și capacitatea administrativă a țării. Costul lipsei de acțiune sau al unei acțiuni tardive în relațiile externe ar fi catastrofal dacă ar însemna creșterea instabilității, a conflictelor și a războaielor, în special în vecinătatea UE, cu potențiale efecte de contagiune asupra UE însăși.

5. Concluzii

În concluzie, actualul set de instrumente este în continuare relevant și s-a dovedit a fi suficient de cuprinzător. Prin urmare, în stadiul actual, nu este necesară modificarea acestora prin intermediul unor propuneri legislative sau al unor acte delegate.

Cu toate acestea, documentele de lucru ale serviciilor Comisiei legate de prezentul raport indică unele aspecte care merită atenție în viitor, pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a acțiunii externe a UE și pentru a desprinde învățăminte pentru următoarea generație de instrumente.

Aspectele abordate în diferitele evaluări externe vor fi luate în considerare în perioada rămasă de punere în aplicare a instrumentelor și în pregătirea următoarei generații de instrumente. Mai precis:

- Agenda 2030 este esențială, deoarece ea stabilește obiective de dezvoltare durabilă universale și ambițioase și se bazează pe parteneriate între mai multe părți interesate, evidențiind importanța unei agende diferite de cea de asistență și legăturile dintre obiective, inclusiv legătura dintre securitate și dezvoltare. Obiectivele de dezvoltare durabilă trebuie să fie luate în considerare în mod sistematic și coerent în contextul acțiunii externe a UE. În conformitate cu Agenda 2030, Strategia globală și noul Consens european privind dezvoltarea oferă o nouă viziune pentru acțiunea externă a UE⁹⁷.
- Importanța promovării valorilor fundamentale și a drepturilor omului se află în centrul instrumentelor, însă evaluările externe indică, în multe țări, o mai mare dificultate în a promova și a realiza progrese legate de această agendă, precum și reducerea spațiului de acțiune pentru organizațiile societății civile. Acest lucru face dificil pentru UE să acționeze asupra acestor dimensiuni importante și evidențiază o altă posibilă tensiune între

⁹⁶ Sursă: Documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea IP, secțiunea 5.

⁹⁷ A se vedea, de asemenea, Declarația de la Roma din 25 martie 2017.

unele elemente fundamentale ale acțiunii externe a UE și principiul asumării responsabilității și al parteneriatului.

- În contextul actual caracterizat de multiple crize și conflicte, cadrul financiar multianual al UE trebuie să fie în măsură să se adapteze rapid la schimbările de priorități și la evenimente neprevăzute și să dea rezultate rapide pe teren⁹⁸. În mod similar, instrumentele au nevoie de suficientă flexibilitate financiară, dar și de alte tipuri de flexibilitate, pentru ca acțiunea externă să răspundă numeroaselor provocări cu care se confruntă UE pe scena mondială. Flexibilitatea trebuie construită la diferite niveluri. Acest lucru înseamnă să se pornească de la buget, care ar trebui să includă rezerve mai substanțiale, trecând prin programarea multianuală și o mai mare simplificare la nivel de punere în aplicare în vederea creșterii eficienței și eficacității.
- Este nevoie să se reevalueze echilibrul dintre angajamentele asumate pe termen lung pentru sprijinirea reformelor în țările partenere și acțiunile pe termen scurt. Aceasta evidențiază o tensiune între previzibilitatea asociată cu eficacitatea angajamentelor de ajutor și flexibilitatea asistenței externe a UE.
- În ansamblu, trebuie să se țină seama de viitorul nivel de ambiție pentru pace și securitate în cadrul acțiunilor externe⁹⁹. De asemenea, pe baza experienței recente, va fi nevoie în continuare de o capacitate rapidă și flexibilă de răspuns în caz de criză.
- În vreme ce există dovezi privind coerența dintre instrumente, aceasta ar putea fi îmbunătățită prin raționalizarea numărului acestora. Acest lucru ar contribui la asigurarea unei mai bune interacțiuni la nivel operațional, în special între instrumentele și programele geografice și instrumentele și programele tematice care pot interveni în aceleași zone.
- Deși, în ansamblu, integrarea priorităților UE este un succes (de exemplu, în ceea ce privește schimbările climatice și protecția mediului), aceasta s-a dovedit a fi o provocare în anumite contexte, în special din cauza rezistenței din partea țărilor partenere și a unei posibile tensiuni între, pe de o parte, promovarea agendei UE, de exemplu în ceea ce privește promovarea de acțiuni privind provocările globale și bunurile publice globale sau în ceea ce privește migrația și securitatea și, pe de altă parte, principiul asumării responsabilității și al parteneriatului.
- Este necesar să se articuleze mai bine legătura dintre obiectivele politicii interne și cele ale politicii externe. Ar trebui dezvoltate abordări alternative la această cooperare, pe baza experienței din cadrul programului ICD „Bunuri publice globale și provocări globale” și din cadrul IP care are un domeniu de aplicare global.

⁹⁸ Sursă: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, „Evaluarea/revizuirea la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual 2014-2020 - Un buget al UE axat pe rezultate”, COM(2016) 603 final, 14 septembrie 2016.

⁹⁹ Comunicarea Comisiei COM(2017) 2025 din 1 martie 2017 - Cartea albă privind viitorul Europei; Comunicarea Comisiei COM(2017) 315 din 7 iunie 2017 - Document de reflecție privind viitorul apărării europene; Comunicarea Comisiei COM(2017) 358 din 28 iunie 2017 - Document de reflecție privind viitorul finanțelor UE.

- Principiul graduării în ICD a limitat în mod intenționat capacitatea UE de a coopera în mod bilateral cu țări cu venituri medii superioare. UE trebuie să continue cooperarea cu toate țările, inclusiv cu țările în curs de dezvoltare mai avansate și cu partenerii strategici, în conformitate cu Agenda 2030 și Consensul european privind dezvoltarea.
- Potențialul de cooperare cu statele membre ale UE, îndeosebi prin programarea în comun, ar trebui consolidat în continuare. Acest lucru ar necesita, însă, un angajament mai ferm în anumite țări, atât din partea guvernelor țărilor partenere, cât și din partea statelor membre.

Anexe

Tabelul 1 Cheltuieli în funcție de țara și regiunea beneficiară și per instrument / în EUR

Total ICD	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Țările ACP	50 000				50 000		50 000			50 000
Afganistan		202 117 199	246 915 514	80 012 500	529 045 213		5 455 034	82 784 018	68 499 400	156 738 452
Africa		25 000 000	45 389 112	0	70 389 112		18 454 143	17 704 909		36 159 052
Toate țările	354 363 692	477 729 883	460 030 436	255 364 877	1 547 488 888		28 808 414	193 239 844	116 665 509	338 713 766
Asia	74 707 123	76 373 104	97 237 355	27 917 210	276 234 792	50 000	27 610 794	24 289 944		63 401 334
Asia-Pacific / Sud		5 000 000			5 000 000		1 537 420	1 151 777		2 689 197
Bangladesh	25 000 000	99 050 000	136 771 841	1 678 159	262 500 000		6 438 475	23 747 197		30 185 674
Bhutan			44 000 000		44 000 000			1 500 000		1 500 000
Bolivia	102 633 200	20 000 000	7 000 000		129 633 200		2 298 641	35 753 173	173 539	38 225 353
Brazilia		4 000 000			4 000 000				12 855	12 855
Cambodgia	50 000 000	40 000 000	30 000 000	40 000 000	160 000 000		6 315 150	21 679 488	9 229 926	37 224 565
Capul Verde		1 250 000	5 000 000		6 250 000		1 250 000			1 250 000
Regiunea Africa Centrală	5 000 000				5 000 000			2 000 000		2 000 000
Regiunea America Centrală		34 000 000	21 000 000		55 000 000		15 001 365	162 030		15 163 395
Regiunea Asia Centrală	10 000 000	76 300 000	20 000 000	297 320	106 597 320		574 447	22 402 408	10 535 038	33 511 892
Columbia		67 000 000	30 680 000	40 000 000	137 680 000		10 447 404	21 345 700		31 793 104
Cuba		7 700 000	1 850 000		9 550 000			43 500		2 102 004
Ecuador			13 400 000	6 400 000	19 800 000				3 364 374	3 364 374
El Salvador		5 000 000	50 000 000		55 000 000			418 410	32 035	450 445
UE Europa	36 000 000	250 000			36 250 000		12 125 543	12 315 458	2 216 354	26 657 354
Guatemala	25 000 000	5 000 000	10 300 000	15 000 000	55 300 000			116 367	5 322 191	5 438 558
Guineea-Bissau		4 000 000			4 000 000			1 265 880		1 265 880
Haiti	5 000 000				5 000 000		419 202	1 316 856	122 474	4 858 531
Honduras	51 600 000	30 000 000	5 668 320	12 231 680	99 500 000		2 827 150	13 520 342	3 538 567	19 886 059
Irak		50 011 154	43 400 000		93 411 154			4 010 759	14 335 231	18 345 990
Kârgâzstan	30 000 000	49 130 000	23 000 000		102 130 000		45 530	20 586 377	2 342 538	22 974 445
Laos		44 500 000	31 000 000		75 500 000			6 120 161	6 362 441	12 482 602
America Latină și zona Caraibilor	10 000 000	20 500 000	10 000 000		40 500 000			6 524 544	4 905 002	11 429 546
Țările Americii Latine	59 572 759	63 493 537	137 977 263	70 210 000	331 253 559		900 198	31 347 360	34 876 313	67 123 871
Liberia			6 000 000		6 000 000					0
Madagascar		8 000 000			8 000 000			1 830 902		1 830 902
Mali	270 000		6 000 000		6 270 000		147 825			147 825
Mauritius			3 000 000		3 000 000					0
Diferite țări	329 576 970	198 422 948	299 720 551	43 037 840	870 758 309		133 340 070	166 690 507	101 002 434	401 033 011
Mongolia	8 200 000				8 200 000			1 482 139	164 062	1 646 181
Myanmar	60 000 000	70 000 000	-1 783 574		128 216 426		15 228 889	24 241 879	1 750 005	41 220 772
Orientalul Apropiat și Mijlociu	0		20 000 000		20 000 000					0
Nepal	22 650 000	125 000 000	81 400 000	1 650 000	230 700 000			56 470 775	3 635 183	60 105 958
Nicaragua	8 000 000	20 000 000	20 000 000		48 000 000			6 640 797	1 461 447	8 102 244
Niger	11 000 000		663 143		11 663 143			4 001 025		4 001 025
Regiunea Pacificului	1 900 000				1 900 000			1 509 920		1 509 920
Pakistan	97 500 000	128 000 000	45 520 000	60 000 000	331 020 000		601 625	21 661 085	10 167 752	32 430 461
Regiunea pan-africană	97 577 288	101 404 040	81 382 007	88 280 888	368 644 223		19 549 037	51 074 376	38 590 783	109 214 197
Paraguay	1 984 000	2 000 000	57 660 000	1 650 000	63 294 000		457 625	1 048 324	2 493 386	3 999 334
Peru	5 000 000	43 300 000		-8 895	48 291 105	4 650 000		12 494 428	697 594	17 842 022
Filipine	76 000 000		6 100 000		82 100 000			14 699 345	579 009	15 278 354
Rwanda	4 000 000				4 000 000			2 006 600		2 006 600
Samoa		3 000 000			3 000 000					0
Seychelles	3 000 000				3 000 000			246 560	422 650	669 210
Africa de Sud		27 795 000	64 245 800	-120 920	91 919 880		5 141 312	7 549 795	2 206 878	14 897 985
Regiunea Asiei de Sud-Est	35 000 000	30 000 000	40 000 000		105 000 000		1 309 455	1 560 413	6 977 070	9 846 938
Sri Lanka	14 000 000	38 000 000	12 000 000	30 000 000	94 000 000			4 467 653	6 235 206	10 702 860
Sudan			8 500 000		8 500 000					0
Suriname		3 000 000			3 000 000			1 050 000		1 050 000
Tadjikistan	35 000 000	15 000 000			50 000 000			4 454 772	2 326 027	6 780 799
Territoriul la est de Iordania	2 500 000				1 170 143		379 113	588 908	28 523	996 544
Thailanda		13 700 000			13 700 000			4 312 625	1 073 705	5 386 330
Togo			10 000 000		10 000 000					0
Turkmenistan			9 530 000		9 530 000					0
Nealocat unei țări	313 489 148	171 967 039	200 886 050	13 349 529	699 691 765	3 089 560	81 204 489	199 293 054	94 974 110	378 561 212
Uzbekistan	20 000 000	21 500 000		600 000	42 100 000			3 169 260	4 278 861	7 448 121
Vietnam	14 000 000	1 100 000	108 000 000		123 100 000					0
Regiunea Africii de Vest			5 200 000		5 200 000					0
Yemen	51 000 000		23 104 914	8 895 086	83 000 000			23 677 436	17 498 708	41 176 144
TOTAL	2 050 574 180	2 407 093 903	2 597 992 151	796 371 997	7 852 032 231	7 789 560	329 879 344	1 151 157 103	671 057 239	2 159 883 246

ICD ACP	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Regiunea pan-africană	97 577 288	101 404 040	81 382 007	88 280 888	368 644 223		19 549 037	51 074 376	38 590 783	109 214 197
Africa de Sud		27 795 000	64 245 800	-120 920	91 919 880		5 141 312	7 549 795	2 206 878	14 897 985
Toate țările			10 000 000		10 000 000				40 210	40 210
TOTAL	97 577 288	129 199 040	155 627 807	88 159 968	470 564 102	0	24 690 349	58 624 171	40 837 871	124 152 391
ICD ALA	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	Totals	2014	2015	2016	2017	Totals
Zona beneficiară										
Bolivia	102 633 200	20 000 000			122 633 200		2 298 641	35 753 173	173 539	38 225 353
Regiunea Americii Centrale		34 000 000	21 000 000		55 000 000			15 001 365	162 030	15 163 395
Columbia		67 000 000	30 680 000	40 000 000	137 680 000			10 447 404	21 345 700	31 793 104
Cuba		7 700 000	1 850 000		9 550 000			43 500	2 058 504	2 102 004
Ecuador			13 400 000	6 400 000	19 800 000				3 364 374	3 364 374
El Salvador		5 000 000	50 000 000		55 000 000			418 410	32 035	450 445
Guatemala	25 664 313	5 000 000	10 300 000	15 000 000	55 964 313		527 891	116 367	5 322 191	5 966 449
Honduras	51 600 000	30 000 000	5 668 320	12 231 680	99 500 000		2 827 150	13 520 342	3 538 567	19 886 059
America Latină și zona Caraibi	10 000 000	12 000 000			22 000 000			5 076 743	3 552 168	8 628 910
Țările Americii Latine	59 572 759	63 493 537	137 977 263	70 210 000	331 253 559		900 198	31 347 360	34 876 313	67 123 871
Nicaragua	8 000 000	20 000 000	20 000 000		48 000 000			6 640 797	1 461 447	8 102 244
Paraguay	1 984 000	2 000 000	57 660 000	1 650 000	63 294 000		457 625	1 048 324	2 493 386	3 999 334
Peru		43 300 000			43 300 000			12 153 323	697 594	12 850 917
Total	259 804 272	309 493 537	348 535 583	145 141 680	1 062 975 072	7 011 504	131 567 108	79 077 847	217 656 459	

DCI Asia	Suma angajată					Suma plătită				
	Zona beneficiară	2014	2015	2016	2017	Totals	2014	2015	2016	2017
Afganistan	182 500 000	202 117 199	246 915 514	80 012 500	711 545 213		5 455 034	82 784 018	68 499 400	156 738 452
Toată Asia	94 707 123	96 373 104	167 237 355	27 917 210	386 234 792	50 000	11 450 597	27 617 966	38 687 050	77 805 612
Bangladesh	31 000 000	91 050 000	136 771 841	1 678 159	260 500 000			8 564 529	23 747 197	32 311 726
Bhutan			39 000 000		39 000 000				1 500 000	1 500 000
Cambodgia	50 000 000	40 000 000	30 000 000	40 000 000	160 000 000		6 315 150	21 679 488	9 229 926	37 224 565
Regiunea Asiei Centrale	10 000 000	76 300 000	20 000 000	297 320	106 597 320		574 447	22 402 408	10 535 038	33 511 892
Irak		50 011 154	43 400 000		93 411 154			4 010 759	14 335 231	18 345 990
Kârgâzstan	30 000 000	49 130 000	23 000 000		102 130 000		45 530	20 586 377	2 342 538	22 974 445
Laos		44 500 000	31 000 000		75 500 000			6 120 161	6 362 441	12 482 602
Mongolia	8 200 000				8 200 000			1 482 119	164 062	1 646 181
Myanmar	120 000 000	70 000 000	-1 783 574		188 216 426		15 228 889	50 044 302	1 750 005	67 023 195
Nepal	22 650 000	127 000 000	81 400 000	1 691 644	232 741 644			57 939 659	3 688 132	61 627 790
Pakistan	97 500 000	124 000 000	45 520 000	60 000 000	327 020 000		601 625	21 661 085	9 491 689	31 754 398
Filipine	76 000 000		6 100 000		82 100 000			14 699 345	579 009	15 278 354
Regiunea Asiei de Sud-Est	10 000 000				10 000 000		4 000 000			4 000 000
Sri Lanka	14 000 000	38 000 000	12 000 000	30 000 000	94 000 000			4 467 653	6 235 206	10 702 860
Tadjikistan	35 031 914	15 000 000			50 031 914	31 914		4 454 772	2 326 027	6 812 713
Teritorii la est de Iordania	2 500 000		-1 256 580	-73 277	1 170 143		379 113	588 908	28 523	996 544
Thailanda		10 000 000			10 000 000			3 063 048	1 073 705	4 136 752
Turkmenistan			9 530 000		9 530 000			0	0	0
Uzbekistan	20 000 000		26 500 000	600 000	47 100 000			6 169 260	4 278 861	10 448 121
Vietnam	14 000 000	1 100 000	108 000 000		123 100 000					0
Yemen	51 000 000		23 104 914	8 895 086	83 000 000			23 677 436	17 498 708	41 176 144
Total	869 089 037	1 034 581 457	1 046 439 469	251 018 642	3 201 128 605	81 914	44 050 385	382 013 292	222 352 747	648 498 338

DCI OSC-LA	Suma angajată					Suma plătită				
	Zona beneficiară	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017
Toate țările	212 764 950	226 381 335	246 680 952	255 803 719	941 630 956	0	17 442 547	111 678 828	73 795 397	202 916 772
UE Europa	36 000 000	250 000	0	0	36 250 000	0	12 125 543	12 315 458	2 216 354	26 657 354
TOTAL	248 764 950	226 632 045	246 685 178	255 803 719	977 885 892	0	29 568 799	123 997 915	76 011 750	229 578 465

ICD ENER	Suma angajată					Suma plătită				
	Zona beneficiară	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017
Toate țările	82 851 742	67 875 236	86 191 412	0	236 918 390	0	4 169 082	37 000 000	5 416 647	46 585 729
TOTAL	82 851 742	67 875 236	86 191 412	0	236 918 390	0	4 169 082	37 000 000	5 416 647	46 585 729

ICSN	Suma angajată					Suma plătită				
	Zona beneficiară	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017
Armenia	0	1 000 000	3 700 000	0	4 700 000	0	0	0	239 726	239 726
Belarus	0	1 000 000	3 500 000	0	4 500 000	0	0	0	0	0
Regiunea Asiei Centrale	11 600 000	8 000 000	0	0	19 600 000	0	12 764 449	3 685 551	0	16 450 000
China	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	0	579 899	579 899
Iran	0	0	5 000 000	0	5 000 000	0	0	0	419 126	419 126
Irak	1 500 000	0	0	0	1 500 000	0	0	0	0	0
Diferite țări	4 046 872	10 386 786	7 669 456	37 984 131	60 087 245	0	126 333	4 336 829	1 965 696	6 428 859
Maroc	0	2 000 000	0	0	2 000 000	0	0	0	0	0
Regiunea Asiei de Sud-Est	0	0	1 000 000	0	1 000 000	0	0	0	0	0
Tanzania	4 000 000	0	0	0	4 000 000	0	0	1 201 200	0	1 201 200
Turcia	0	0	3 000 000	0	3 000 000	0	0	0	0	0
Ucraina	8 200 000	34 500 000	46 500 000	0	89 200 000	0	0	63 580 092	8 794 908	72 375 000
TOTAL	29 346 872	59 886 786	70 369 456	37 984 131	197 587 245	0	12 890 782	72 803 673	11 999 355	97 693 810

ICD ENV	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Țările ACP	50 000	0	0	0	50 000	0	50 000	0	0	50 000
Africa	0	10 000 000	20 000 000	0	30 000 000	0	0	5 168 333	13 125	5 181 458
Toate țările	45 628 310	23 059 016	18 985 271	0	87 672 597	0	2 199 416	13 836 582	9 980 059	26 016 057
Regiunea Asia-Pacific/Sud	0	5 000 000	0	0	5 000 000	0	1 537 420	1 151 777	0	2 689 197
Bangladesh	0	8 000 000	0	0	8 000 000	0	0	1 474 002	0	1 474 002
Bhutan	0	0	5 000 000	0	5 000 000	0	0	0	0	0
Capul Verde	0	0	5 000 000	0	5 000 000	0	0	0	0	0
Regiunea Africii Centrale	5 000 000	0	0	0	5 000 000	0	0	2 000 000	0	2 000 000
Guineea-Bissau	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	1 265 880	0	1 265 880
America Latină și zona Caraibi	0	8 500 000	10 000 000	0	18 500 000	0	0	1 447 801	1 352 834	2 800 636
Liberia	0	0	6 000 000	0	6 000 000	0	0	0	0	0
Madagascar	0	8 000 000	0	0	8 000 000	0	0	1 830 902	0	1 830 902
Mali	270 000	0	6 000 000	0	6 270 000	0	147 825	0	0	147 825
Mauritius	0	0	3 000 000	0	3 000 000	0	0	0	0	0
Diferite țări	41 500 000	60 000 000	46 300 000	0	147 800 000	0	2 696 440	25 113 281	9 142 878	36 952 600
Niger	11 000 000	0	663 143	0	11 663 143	0	0	4 001 025	0	4 001 025
Regiunea Pacificului	1 900 000	0	0	0	1 900 000	0	0	1 509 920	0	1 509 920
Peru	5 000 000	0	0	-8 895	4 991 105	4 650 000	0	341 105	0	4 991 105
Rwanda	4 000 000	0	0	0	4 000 000	0	0	2 006 600	0	2 006 600
Samoa	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	0	0	0
Seychelles	3 000 000	0	0	0	3 000 000	0	0	246 560	422 650	669 210
Regiunea Asiei de Sud-Est	0	10 000 000	0	0	10 000 000	0	0	0	1 508 584	1 508 584
Sudan	0	0	8 500 000	0	8 500 000	0	0	0	0	0
Suriname	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	1 050 000	0	1 050 000
Togo	0	0	10 000 000	0	10 000 000	0	0	0	0	0
Nealocat unei țări	46 700 000	34 082 704	31 020 000	0	111 802 704	2 550 000	23 958 804	24 121 209	22 014 150	72 644 162
Regiunea Africii de Vest	0	0	5 200 000	0	5 200 000	0	0	0	0	0
TOTAL	164 048 310	176 641 720	175 668 414	-8 895	516 349 548	7 200 000	29 052 485	86 950 621	45 586 057	168 789 162

ICD ERASM	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Toate țările	100 356 946	96 212 671	111 672 639	13 657 885	321 900 141	507 646	43 156 741	86 867 447	45 170 650	175 702 485
TOTAL	100 356 946	96 212 671	111 672 639	13 657 885	321 900 141	507 646	43 156 741	86 867 447	45 170 650	175 702 485

ICD FOOD	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Toate țările	1 000 000	123 824 295	106 172 802	-438 842	230 558 255	0	173 703	20 637 577	25 042 857	45 854 137
Bolivia	0	0	7 000 000	0	7 000 000	0	0	0	0	0
Brazilia	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	0	12 855	12 855
Capul Verde	0	1 250 000	0	0	1 250 000	0	1 250 000	0	0	1 250 000
Haiti	5 000 000	0	0	0	5 000 000	0	419 202	1 316 856	122 474	1 858 531
Diferite țări	153 782 990	37 897 010	91 906 730	-523 612	283 063 118	0	22 684 458	52 554 537	34 302 969	109 541 964
Pakistan	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	0	676 063	676 063
Regiunea Asiei de Sud-Est	15 000 000	0	0	0	15 000 000	0	1 309 455	1 560 413	1 650 894	4 520 762
Nealocat unei țări	26 200 000	548 774	189 185	0	26 937 959	0	7 537 469	5 570 806	4 310 318	17 418 593
TOTAL	200 982 990	171 520 079	205 268 717	-962 454	576 809 333	0	33 374 287	81 640 188	66 118 431	181 132 906

ICD HUMA	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Toate țările	11 200 000	36 590 000	2 000 000	0	49 790 000	0	4 669 554	9 929 369	2 430 550	17 029 472
Programe multinaționale	101 893 980	74 920 558	148 633 821	42 516 179	367 964 538	0	101 893 980	77 297 603	50 743 108	229 934 691
Nealocat unei țări	50 000 000	41 730 142	38 030 142	38 030 142	41 730 142	38 030 142	38 030 142	39 279 720	38 030 142	39 279 720
TOTAL	163 093 980	153 240 700	163 633 821	42 516 179	522 484 680	0	106 593 676	135 466 550	61 066 955	303 127 180

DCI IMIGR	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Africa	0	15 000 000	25 389 112	0	40 389 112	0	0	13 285 810	17 691 784	30 977 594
Toate țările	918 690	0	0	0	918 690	0	154 112	157 488	0	311 600
Diferite țări	32 400 000	25 605 380	12 880 000	1 045 273	71 930 653	0	6 065 192	11 725 085	6 813 478	24 603 755
Orientul Mijlociu și Apropiat	0	0	20 000 000	0	20 000 000	0	0	0	0	0
Nealocat unei țări	13 185 975	1 092 038	0	0	14 278 013	0	1 992 733	1 861 427	4 913 023	8 767 183
TOTAL	46 504 665	41 697 418	58 269 112	1 045 273	147 516 468	0	8 212 037	27 029 810	29 418 285	64 660 132

IEDDO	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Toate țările	132 782 020	131 003 323	131 138 879	134 054 486	528 978 708	7 946 252	37 294 004	83 201 149	59 659 542	188 100 947
TOTAL	132 782 020	131 006 878	131 138 879	134 054 486	528 982 263	7 946 252	37 297 559	83 201 149	59 659 542	188 104 502

GRLD	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Groenlanda	24 569 471	30 698 715	31 130 000	31 630 000	118 028 186	10 529 894	30 273 589	37 087 557	0	77 891 040
TOTAL	24 569 471	30 698 715	31 130 000	31 630 000	118 028 186	10 529 894	30 273 589	37 087 557	0	77 891 040

Zona beneficiară	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Afganistan	0	0	8 000 000	0	8 000 000	0	0	0	3 539 122	3 539 122
Africa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toate țările	19 000 000	25 000 000	27 000 000	0	71 000 000	1 339 757	5 433 241	12 531 499	5 395 184	24 699 681
Bosnia și Herțegovina	767 000	0	2 800 000	0	3 567 000	0	0	750 394	1 537 685	2 288 079
Burkina Faso	0	5 500 000	5 200 000	0	10 700 000	0	3 476 566	5 648 434	218 193	9 343 193
Burundi	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	2 756 902	383 098	0	3 140 000
Camerun	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	3 364 355	0	0	3 364 355
Caraibi	0	0	7 000 000	0	7 000 000	0	0	5 432 684	0	5 432 684
Republica Centrafricană	10 650 000	13 800 000	8 100 000	0	32 550 000	0	14 447 565	3 815 686	2 662 258	20 925 509
Regiunea Americii Centrale	0	1 400 000	0	0	1 400 000	0	810 604	450 042	0	1 260 646
Ciad	14 000 000	8 000 000	0	0	22 000 000	0	8 391 948	7 339 452	0	15 731 400
Columbia	0	5 000 000	20 600 000	0	25 600 000	0	2 811 195	10 093 981	3 655 059	16 560 235
Congo (Republica Democratică)	14 000 000	0	4 000 000	0	18 000 000	0	1 030 748	4 964 887	3 609 273	9 604 908
Etiopia	0	0	18 000 000	0	18 000 000	0	0	14 286 193	0	14 286 193
Gabon	0	0	0	800 000	800 000	0	0	0	0	0
Gambia	0	0	0	500 000	500 000	0	0	0	405 743	405 743
Georgia	0	7 500 000	0	0	7 500 000	0	0	3 124 784	2 329 336	5 454 120
Guatemala	0	0	0	1 250 000	1 250 000	0	0	0	0	0
Guineea (Conakry)	0	3 900 000	0	0	3 900 000	0	0	2 875 239	0	2 875 239
Cornul Africii	0	0	1 700 000	0	1 700 000	0	0	0	0	0
India	0	1 600 000	1 500 000	0	3 100 000	0	1 019 575	1 370 096	0	2 389 671
Irak	6 000 000	15 000 000	5 800 000	7 700 000	34 500 000	4 800 000	3 362 314	11 102 443	3 228 805	22 493 562
Côte d'Ivoire	0	0	8 500 000	0	8 500 000	0	0	0	0	0
Iordania	0	10 000 000	5 280 000	0	15 280 000	0	0	4 990 713	3 760 192	8 750 904
Kenya	0	0	7 300 000	0	7 300 000	0	0	0	1 000 000	1 000 000
Kosovo (în conformitate cu RCONU 1244/99)	0	1 560 000	0	0	1 560 000	0	0	1 404 546	0	1 404 546
Kârgâzstan	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	150 000	1 968 128	64 166	2 182 294
Liban	0	10 000 000	22 000 000	0	32 000 000	0	6 811 839	5 409 945	2 470 449	14 692 233
Libia	4 500 000	10 500 000	16 900 000	0	31 900 000	0	6 986 053	5 957 719	5 790 940	18 734 712
Mali	0	12 000 000	0	0	12 000 000	0	400 000	4 347 590	5 717 289	10 464 879
Diferite țări	82 255 223	72 128 831	65 593 076	3 107 823	219 977 130	0	9 328 616	42 408 567	13 819 335	65 556 518
Mozambic	0	0	1 200 000	0	1 200 000	0	0	0	0	0
Myanmar	0	0	2 320 000	0	2 320 000	0	0	1 333 173	0	1 333 173
Nepal	0	7 000 000	0	0	7 000 000	0	5 903 871	600 000	0	6 503 871
Niger	2 580 000	15 500 000	800 000	0	18 880 000	0	4 248 211	10 669 496	498 918	15 416 625
Nigeria	0	9 000 000	0	5 000 000	14 000 000	0	2 811 957	3 627 295	451 896	6 891 148
Pakistan	0	7 300 000	10 000 000	0	17 300 000	0	0	7 730 930	0	7 730 930
Filipine	0	5 500 000	1 092 177	0	9 700 000	0	2 802 531	1 712 599	3 679 842	8 194 972
Regiunea Europa de Est și Asia Centrală	0	1 500 000	0	0	1 500 000	0	0	1 280 082	0	1 280 082
Senegal	0	2 000 000	0	0	2 000 000	0	0	1 489 529	301 059	1 790 588
Somalia	7 000 000	6 500 000	450 000	0	13 950 000	0	3 300 000	7 613 446	352 688	11 266 134
Sudanul de Sud	10 000 000	0	5 000 000	0	15 000 000	3 509 872	2 614 385	570 504	0	6 694 761
Sri Lanka	0	1 200 000	8 100 000	0	9 300 000	0	1 080 000	0	5 913 674	6 993 674
Sudan	13 500 000	0	0	0	13 500 000	3 633 814	4 874 035	2 626 565	45 302	11 179 715
Siria	21 987 033	7 200 000	15 470 000	10 000 000	54 657 033	0	7 310 892	14 954 418	5 246 496	27 511 806
Tanzania	0	1 000 000	0	0	1 000 000	0	799 474	0	175 284	974 759
Thailanda	0	600 000	0	0	600 000	0	0	406 413	0	406 413
Tunisia	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	1 237 696	0	1 237 696
Turcia	17 000 000	0	28 500 000	0	45 500 000	0	8 917 621	16 663 931	1 043 941	26 625 493
Ucraina	16 500 000	30 506 000	24 418 642	3 000 000	74 424 642	10 332 090	12 162 531	23 572 155	14 199 042	60 265 818
Uzbekistan	0	2 500 000	0	0	2 500 000	0	2 000 000	500 000	0	2 500 000
Regiunea Africii de Vest	16 500 000	0	0	0	16 500 000	0	12 417 276	468 689	451 888	13 337 852
Cisjordania și Fâșia Gaza	11 000 000	8 000 000	2 000 000	0	21 000 000	0	8 532 955	4 803 744	5 272 604	18 609 303
Yemen	3 000 000	0	0	0	3 000 000	0	209 064	1 817 877	0	2 026 941
TOTAL	270 239 256	323 194 831	334 630 759	31 360 449	959 425 294	23 615 533	141 905 551	262 018 500	97 819 461	525 359 046

Zona beneficiară	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Toate țările	102 058 730	98 210 000	101 952 000	83 550 000	385 770 730	0	12 839 876	33 408 432	22 559 313	68 807 620
Diferite țări	1 000 000	1 000 000	0	0	2 000 000	0	216 748	558 137	91 003	865 888
Parteneri strategici	3 500 000	0	-39 744	0	3 460 256	0	2 422 179	0	28 169	2 450 348
Nealocat unei țări	9 369 259	15 555 366	22 796 614	7 259 138	54 980 378	221 427	11 383 784	18 747 162	11 515 771	41 868 144
TOTAL	115 927 989	114 765 366	124 708 870	90 809 138	446 211 364	221 427	26 862 586	52 713 730	34 194 255	113 992 000

Zona beneficiară	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Albania	68 700 000	88 900 000	82 440 000	0	240 040 000	-	1 355 521	34 375 410	5 624 164	41 355 096
Bosnia și Herțegovina	65 700 000	39 700 000	50 000 000	2 896 631	158 296 631	2 825 982	10 107 113	8 938 529	8 012 136	29 883 760
Instrumentul pentru refugiații din Turcia	0	0	37 000 000	110 390 000	147 390 000	-	-	-	-	-
Kosovo (în conformitate cu RCONU 1244/99)	66 050 000	82 100 000	73 860 000	0	222 010 000	-	1 515 322	10 772 576	12 371 449	24 659 390
Muntele Negru	39 505 000	36 385 000	35 398 000	0	111 288 000	-	665 349	9 036 878	12 579 549	22 281 776
IPA Regional, orizontal și alte programe multinaționale	348 010 000	364 200 000	418 620 000	105 513 464	1 236 343 464	3 715 636	98 359 312	151 432 286	81 171 933	334 679 167
Serbia	179 010 000	216 100 000	189 400 000	0	584 510 000	-	7 906 665	35 528 210	4 465 242	47 900 117
fosta Republică iugoslavă a Macedoniei	81 700 000	67 200 000	64 500 000	0	213 400 000	-	-	11 752 773	7 887 256	19 640 029
Turcia	620 380 000	626 710 000	631 140 000	0	1 878 230 000	-	100 839 124	105 806 235	12 775 640	219 421 000
TOTAL țări implicate în procesul de aderare	1 469 055 000	1 521 295 000	1 582 358 000	218 800 095	4 791 508 095	6 541 618	220 748 405	367 642 898	144 887 413	739 820 335

Instrumentul pentru vecinătate (IEV)	Suma angajată					Suma plătită				
	2014	2015	2016	2017	TOTAL	2014	2015	2016	2017	TOTAL
Zona beneficiară										
Algeria	26 300 000	25 000 000	30 000 000	10 000 000	91 300 000	-	433 577	4 862 317	1 588 917	6 884 811
Armenia	34 000 000	30 000 000	25 000 000	-	89 000 000	-	268 358	7 773 279	3 524 643	11 566 280
Azerbaidjan	16 730 053	14 500 000	13 500 000	-	44 730 053	-	249 258	2 225 533	515 288	2 990 079
Belarus	19 000 000	14 500 000	29 000 000	-	62 500 000	-	100 627	3 884 818	2 543 170	6 528 614
IEV-Est și alte programe multinaționale (RAP, TAIEX, NIF, SIGMA)	152 385 359	150 096 000	181 301 565	5 000 000	488 782 924	800 000	19 289 981	113 793 460	33 829 957	167 713 398
Egipt	115 000 000	105 000 000	100 000 000	-	320 000 000	-	657 835	14 377 596	2 053 864	17 089 295
Instrumentul pentru refugiații din Turcia					18 000 000					-
Georgia	131 000 000	100 000 000	109 500 000	-	340 500 000	-	10 759 548	45 657 152	9 622 524	66 039 224
Israel	-	2 000 000	1 800 000	-	3 800 000	-	37 909	1 803 479	1 657 522	3 498 910
Iordania	174 500 000	100 000 000	140 000 000	30 000 000	444 500 000	-	27 636 252	98 853 118	23 272 779	149 762 149
Liban	140 575 452	40 000 000	40 000 000	-	220 575 452	-	46 107 057	21 084 350	3 401 692	70 593 099
Libia	8 000 000	3 000 000	10 000 000	1 500 000	22 500 000	-	-	2 750 632	2 859 972	5 610 604
IEV-Sud și alte programe multinaționale (RAP, TAIEX, NIF, SIGMA)	229 116 262	196 046 490	181 633 000	5 000 000	611 795 752	-	23 107 176	139 994 624	99 246 637	262 348 437
Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană	20 000 000	361 000 000	142 500 000	-	523 500 000	-	-	-	-	-
Fondul fiduciar de urgență al UE pentru Africa (componenta "Africa de Nord")	-	-	55 000 000	120 000 000	175 000 000	-	-	-	-	-
Moldova	131 000 000	90 000 000	89 000 000	-	310 000 000	16 000 000	8 720 777	27 843 267	10 196 274	62 760 319
Maroc	218 000 000	210 000 000	165 000 000	-	593 000 000	-	389 549	89 813 171	15 720 067	105 922 787
IEV-Cooperare transfrontalieră (CBC) și E	106 987 000	172 080 771	180 448 300	200 000 000	659 516 071	1 636 260	57 124 902	93 650 438	70 299 705	222 711 306
Siria	41 250 000	48 000 000	59 965 435	10 000 000	159 215 435	-	18 979 829	74 005 096	4 810 665	97 795 590
Tunisia	141 886 586	155 800 000	213 500 000	-	511 186 586	-	76 179 613	58 226 141	9 187 142	143 592 897
Ucraina	242 000 000	200 000 000	200 000 000	37 000 000	679 000 000	127 000 000	2 066 207	95 077 306	20 886 160	245 029 672
Cisordania și Fâșia Gaza	307 000 000	320 000 000	310 100 000	220 000 000	1 157 100 000	250 750 000	285 880 239	279 301 973	87 905 507	903 837 718
TOTAL IEV	2 254 730 712	2 337 023 261	2 295 248 300	638 500 000	7 525 502 273	396 186 260	577 988 695	1 174 977 747	403 122 485	2 552 275 188

Tabelul 2 Contribuții la Instrumentul pentru refugiații din Turcia în mii EUR

Denumirea	Suma cumulată disponibilă pentru angajamente	Suma angajată	Rata de execuție angajamente	Suma contractată	Rata de execuție suma contractată	Suma cumulată disponibilă pentru plăți	Suma plătită	Rata totală de execuție
	(1)	(2)	(3)=(2)/(1)	(4)	(5)=(4)/(1)	(6)	(7)	(8)=(7)/(1)
Instrumentul pentru refugiații din Turcia	2 916 233	2 793 231	96 %	1 591 535	55 %	1 011 387	769 301	26 %

Diferența dintre suma angajată de 3 miliarde EUR și suma cumulată disponibilă pentru angajamente se datorează sumelor care nu au fost încă rezervate la pozițiile corespunzătoare în sistemul de contabilitate al Comisiei. (Toate statele membre au furnizat certificatele lor de contribuții semnate în mod corespunzător).

Denumirea	Originea fondurilor	Angajament total	Suma cumulată disponibilă pentru angajamente	Suma cumulată disponibilă pentru plăți
Instrumentul pentru refugiații din Turcia	Credite de la bugetul UE	1 000 000	940 025	251 078
	Contribuții din partea statelor membre	2 000 000	1 976 209	760 309
	Total:	3 000 000	2 916 233	1 011 387

Diferența dintre suma angajată de 3 miliarde EUR și suma cumulată disponibilă pentru angajamente se datorează sumelor care nu au fost încă rezervate la pozițiile corespunzătoare în sistemul de contabilitate al Comisiei. (Toate statele membre au furnizat certificatele lor de contribuții semnate în mod corespunzător).

Programul	Descriere	Sumă cumulată disponibilă pentru angajamente (1)	Suma angajată (2)	Suma contractată (3)	Suma cumulată disponibilă pentru plăți (4)	Suma plătită (5)	% (6)=(5)/(1)
4.0.1	Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)	1 560 383	1 440 182	971 182	325 612	292 884	18,8 %
4.0.3	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	10 000	10 000				
4.0.6	Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP)	20 000	20 000	20 000	7 240	7 240	36,2 %
4.0.7	Ajutor umanitar	1 325 850	1 323 049	600 353	678 535	469 176	35,4 %
		2 916 233	2 793 231	1 591 535	1 011 387	769 301	26,4 %

Angajamentele care trebuie avute în vedere pentru Instrumentul pentru refugiații din Turcia corespund unei sume mai mici cu 5 milioane EUR din cauza unui angajament global din 2015 în valoare de 40 de milioane EUR pentru ajutor umanitar, din care numai 35 de milioane EUR erau destinate Instrumentului pentru refugiații din Turcia.

Programul	Descriere	Exercițiul financiar	Suma angajată (1)	Suma contractată (2)	Suma plătită (3)	% (4)=(3)/(1)
4.0.7	Ajutor umanitar	2015	40 000			
4.0.1	Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)	2016	939 047	915 047	290 000	30,9 %
4.0.3	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	2016	10 000			
4.0.6	Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP)	2016	20 000	20 000	7 240	36,2 %
4.0.7	Ajutor umanitar	2016	562 853	522 203	413 349	73,4 %
4.0.1	Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II)	2017	501 136	56 136	2 884	0,6 %
4.0.3	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD)	2017				
4.0.6	Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP)	2017				
4.0.7	Ajutor umanitar	2017	720 195	78 150	55 826	7,8 %
		Total	2 793 231	1 591 535	769 301	27,5 %

Suma de 35 de milioane EUR dintr-un angajament global de 40 de milioane EUR a fost concentrată la începutul perioadei pentru Instrumentul pentru refugiații din Turcia în cadrul ajutorului umanitar în 2015. A se vedea, de asemenea, nota de subsol de la tabelul anterior.

Tabelul 3 Contribuții la fondurile fiduciare (plăți de la contribuitori / în milioane EUR) 100

Denumirea	Suma cumulată disponibilă pentru angajamente (1)	Suma angajată (2)	Rata de execuție angajamente (3)=(2)/(1)	Suma contractată (4)	Rata de execuție suma contractată <5>=(4)/(1)	Suma cumulată disponibilă pentru plăți <6>	Suma plătită (7)	Rata totală de execuție <8>=(7)/(1)
FFUE AFRICA	2 228 699	1 775 188	80 %	1 152 721	52 %	416 153	386 904	17 %
FFUE BEKOU	119 407	99 128	83 %	81 262	68 %	86 074	50 144	42 %
FFUE MADAD	918 716	778 574	85 %	452 658	49 %	311 569	217 618	24 %
FFUE COLUMBIA	79 324	11 000	14 %	11 000	14 %	19 324	3 839	5 %
Total	3 346 145	2 663 889	80 %	1 697 641	51 %	833 120	658 503	20 %

¹⁰⁰ Surse: Serviciul Comisiei Europene pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională, iulie 2017. Cifre la 30 septembrie 2017 bazate pe pachetul de rapoarte: prezentare generală a tuturor fondurilor fiduciare ale UE publicată de DG Buget

Denumirea	Originea fondurilor	Angajament total	Suma cumulată disponibilă pentru angajamente	Suma cumulată disponibilă pentru plăți
FFUE AFRICA	Contribuție de la bugetul UE	358 500	219 459	68 399
	Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	202 385	89 340	89 340
	Contribuție de la FED	2 289 900	1 919 900	258 414
FFUE AFRICA		2 850 785	2 228 699	416 153
FFUE BEKOU	Contribuție de la bugetul UE	54 833	40 333	12 000
	Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	64 925	35 074	35 074
	Contribuție de la FED	113 000	44 000	39 000
FFUE BEKOU		232 758	119 407	86 074
FFUE MADAD	Contribuție de la bugetul UE	1 181 260	808 066	200 919
	Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	118 450	110 650	110 650
		1 299 710	918 716	311 569
FFUE MADAD		1 299 710	918 716	311 569
FFUE COLUMBIA	Contribuție de la bugetul UE	72 000	70 000	10 000
	Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	22 976	9 324	9 324
		94 976	79 324	19 324
FFUE COLUMBIA		94 976	79 324	19 324

Originea fondurilor – Toate fondurile fiduciare ale UE	Exercițiul financiar	Suma cumulată disponibilă pentru angajamente	Suma cumulată disponibilă pentru plăți
Contribuție de la bugetul UE	2015	596 985	22 122
Contribuție de la bugetul UE	2016	144 994	221 196
Contribuție de la bugetul UE	2017	393 679	48 000
Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	2015	50 316	50 316
Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	2016	145 131	145 131
Contribuție din partea statelor membre și a altor donatori	2017	48 940	48 940
Contribuție de la FED	2014	39 000	39 000
Contribuție de la FED	2015	1 200 000	
Contribuție de la FED	2016	595 000	128 514
Contribuție de la FED	2017	129 900	129 900
Total general:		3 346 145	833 120

Listă de acronime

ACP	Africa, Caraibe, Pacific
CAD	Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE
ICD	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare
DG DEVCO	Serviciul Comisiei pentru cooperare internațională și dezvoltare
DG NEAR	Serviciul Comisiei pentru vecinătate și negocieri privind extinderea
FED	Fondul european de dezvoltare
IEDDO	Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului
IFE	Instrumentul de finanțare externă
IEV	Instrumentul european de vecinătate
UE	Uniunea Europeană
FPI	Serviciul Comisiei pentru instrumente de politică externă
DG	Decizia privind Groenlanda
IPA	Instrumentul de asistență pentru preaderare
ICSN	Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară
IcSP	Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace
MTR	Evaluare intermediară
TTPM	Țări și teritorii de peste mări
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
IP	Instrumentul de parteneriat (IP)